

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

— A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP. —

A SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSSEGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE. — A DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — NAGYVÁRADI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — AZ ÚJVIDÉKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, KORCSMÁROSOK ÉS PINCZÉREK EGYLETE. — AZ ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A SZEGEDI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A GYŐRI SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, ITALMÉRŐK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A SZATMÁR SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS PINCZÉREK EGYESÜLETE. — A POZSONY SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — BUDAPESTI KÁVÉS-IPARTÁRSULAT. — A BORSODMEGYEI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK EGYESÜLETE.

HIVATALOS LAPJA.

„Telefon: 94-87.“

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre. . . 3 korona | Egész évre. . . 12 korona
Félévra . . . 6 „ | Egyes szám ára 50 fillér.

Felelős szerkesztő:
F. KISS LAJOS

Megjelen
minden hó 1. és 15. napján
Kéziratok nem adatnak vissza

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Bérkocsis-utca 18.
Hirdetések felvétele ugyanott.

Főszerkesztő:
BARTA BÉLA

Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége

Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 16. szám.

MEGHIVÓ.

A „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége“ f. évi szept. hó 12-én délelőtt 9 órakor **Miskolczon** a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében tartja

VI. évi rendes közgyűlését,

miről a szövetség t. tagjait, az alapszabályok 9. §-a értelmében, ezennel értesítjük.

Budapesten, 1906 július havában.

Gundel János elnök.

Napirend:

- I. A közgyűlés megnyitása.
- II. Évi jelentés.
- III. A szakosztályok jelentései:
 - a) a nyugdíjegyület jelentése;
 - b) a tanonczügyi szakosztály jelentése;
 - c) a közvetítésügyi szakosztály jelentése;
 - d) az idegenforgalmi szakosztály jelentése.
- IV. Számadás az 1905/906. szövetségi évről.
- V. A felmentvény feletti határozat.
- VI. A központi igazgatóság előterjesztése.
- VII. Indítványok tárgyalása.*)
- VIII. Választás.
- IX. Az 1907. évi közgyűlés helyének meghatározása.

A közgyűlés ügyrendje:

1. A közgyűlést a szövetség elnöke, akadályoztatása esetében a helyettes elnök nyitja meg. (Alapszabály 7.)

*) A napirendre tartozó indítványok és javaslatok az indokolással együtt írásba foglalva, a központi igazgatóság határozatához képest, legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a központi igazgatósághoz (Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 16. sz.) beküldendők.

2. A közgyűlésen minden szövetségi tag jogosítva van cselekvőleg résztvenni. Vendégek a közgyűlésen megjelenhetnek, azonban külön helyet foglalnak el és a tanácskozásban részt nem vehetnek. (Alapszabály 7.)

3. A közgyűlés — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — határozatképes. Határozatok viszonylagos szótöbbséggel hozatnak. (Alapsz. 7.)

4. A közgyűlésen csak olyan ügyek tárgyalhatók, melyek napirendre vannak tűzve. A napirendre tűzött ügyek az előadók előterjesztése alapján és sorrendben tárgyalatnak. (Alapsz. 7.)

5. Akik felszólalni kívánnak, kötelesek előbb a jegyzőnél feliratkozni s csakis a feljegyzés sorrendjében szólhatnak. Ugyanazon tárgyhoz csak egyszer és tíz percig szabad szólani. A napirendhez szólni, személyes kérdésben válaszolni, vagy indítványt visszavonni bármikor lehet. Az elnök és az előadó bármikor felszólalhat.

6. Az elnök a szót — szükség esetében — megintheti, rendreutasíthatja, vagy tőle a szót megvonhatja. A vita bezárása után az elnök elrendeli a szavazást.

7. A vita bezárására irányuló indítványt, 10 tag írásbeli kívánságára, az elnök szavazás alá bocsátja.

8. A szavazás felállás által történik. Kétség esetében ellenpróba alkalmazandó s ha ez sem vezetne eredményre, akkor az elnök elrendeli a névszerinti szavazást.

== Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni ==

MEGHIVÓ.

A „Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávésségédek országos nyugdíjgyesülete“ alantirt elnöke tisztelettel meghívja az egyesületi tiszteletbeli, alapító, rendes és pártolótág urakat **Miskolczon** az 1906. évi szeptember 11-én délután 3 órakor a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében tartandó

IX-ik évi rendes közgyűlésére.

Budapest, 1906. július havában.

BOKROS KÁROLY,
elnök.

Tárgysorozat: 1. Közgyűlési megnyitó beszéd (Bokros Károly elnök). 2. Határozatképesség megállapítása, szavazólapok beterjesztése. 3. Jelentés az igazgatóság évi működéséről (előterjeszti dr. Solti Ödön jogtanácsos). 4. Felügyelő-bizottság jelentése (előterjeszti François Lajos felügyelő-bizottsági elnök). 5. Költségvetés és zárószámadások előterjesztése. 6. 1 igazgatósági tag választása. 7. 1 felügyelő-bizottsági tag és 3 póttag választása. 8. Jelentés az 1905. évi közgyűlés határozata alapján az alaptöke kamatainak felhasználása tárgyában. 9. Jelentés a nyugdíjigény vétele s felemeléseknél részletfizetések engedélyezése tárgyában. 10. Fellebbezések. 11. Indítványok. (A közgyűlésen csak azon indítványok tárgyaltnak, melyek legkésőbb szeptember hó 6-áig a központi irodában (VII., Wesselényi-u. 4. I. em. 1.) benyújtatnak.) 12. Jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. 13. Alapszabálymódosítás. 14. Záróbeszéd.

A MAGYAR VENDÉGLŐSÖK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

által

1906. évi szeptember hó 11—14-ik napjain **MISKOLCZON** tartandó

VI. rendes évi közgyűlés alkalmából rendezendő

ÜNNEPÉLYEK PROGRAMJA:

1. 1906 szeptember hó 11-én (kedden):

Budapestről indulás 1906 szeptember hó 11-én, reggel 7 óra 40 perczkor a keleti pályaudvarról. Miskolczra érkezés 10 óra 49 perczkor. Fogadtatás. A vendégek elszállásolása.

Déli 1 órakor: Étkezés à la carte a „*Budapest*“ éttermében.

Délután 3 órakor: A szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávésségédek országos nyugdíjgyesülete IX. évi rendes közgyűlése a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében.

Este 8 órakor: Ismerkedési estély a „*Grand Hôtel Horváth*“ éttermében.

2. 1906 szeptember hó 12-én (szerdán):

Reggel 3/48 órakor: Gyülekezés és reggeli a „*Pannonia*“ kávéházban.

Dél előtt 9 órakor: A Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége VI. évi rendes közgyűlése a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében.

Közgyűlés után villásreggeli *Leffler Béla* és *Süss Károly* éttermében.

Délután 2 órakor: Diszbed a „*Korona szálloda*“ nagytermében.

Délután 1/25 órakor: Kirándulás a diósgyőri várromokhoz. (Esetleg a vasgyárak megtekintése.)

Este 8 órakor: Népi ünnepély és halvacsona a népkertben. (A miskolczi tüzoltó-egyesület mászó tornya építési költségeinek fedezésére.)

3. 1906 szeptember hó 13-án és 14-én (csütörtökön és pénteken):

Kellő számu jelentkezők részvétele esetében társas-kirándulás a Csorba-tóhoz a Tátrába.

A kirándulás részletes programját, valamint e kirándulás részvételi költségeiről szóló értesítést külön küldjük meg a jelentkezőknek.

* * *

Jelentkezéseket a fogadó-bizottság irodája (Miskolcz, „*Korona szálloda*“) f. évi szeptember 1-ig fogad el.

A *Miskolczon rendezendő ünnepegek, valamint az elszállásolás költségeihez a jelentkezők 25 koronával járulnak.*

A *Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége* közgyűléssel kapcsolatos ünnepegeken résztvenni jogosultak:

a) a Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége tagjai,

b) a nyugdíjgyesület önálló üzlettel bíró tagjai,

c) a közgyűlésen résztvevő egyesületek és választmányok igazolt kiküldöttei,

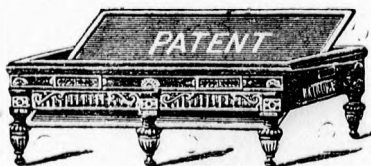
d) az a—c alattiak családtagjai,

e) akik a rendező-bizottság által meghivatnak.

A d) és e) alattiaknak a vonatkozó házszabályok szerint a gyűléseken tanácskozási joguk nincs.

Budapest, 1906. évi július havában.

Bokros Károly,
ipartársulati elnök.

HORVÁTH és CSILLAG

BUDAPEST,
VI., Király-utoza 19. sz.

Mű-tekeasztal és dákö gyár.

M. kir. törv. bejegyzett cég.

Kávéházi berendezések s egyéb díszmű-asztalos munkák vállalata. Nagy választéku raktár tekeasztalokban. Minden eddiginél olcsóbb árak, a legpontosabb kiszolgálás és jótállás. Telefon 95—31. Árjegyzék és bővebb értesítések bérmentesen. Telefon 95—31.

A „Budapesti korcsmárosok ipartársulata“ humbug-programmja.

II.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium 81535 1906. számú rendelete, valamint az ugyanezen miniszteriumhoz 1898-ban ujabban intézett felterjesztés, nemkülönben a m. kir. pénzügyminiszteriumnak 15993/1899. számú, 1898. április hó 1-én kelt leirata, melyekkel megelőző számunkban csak azért foglalkoztunk oly behatóan, hogy a „Budapesti korcsmárosok ipartársulata“ kongresszusi programjának ürességét, elkésztettségét, és a vendéglősök megtevését célzó tendenciáját napnál is világosabban bebizonyítsuk, azt hisszük, eléggé érthetően beszélnek.

Világossá válik ugyanis, hogy a *képesítéshez kötöttség elérésére irányított törekvés* kívül, mely mint valami vörös fonál húzódik végig ipari törekvéseinkben az 1896. évi budapesti kongresszusi határozattól egészen Glück Frigyes 1905. évi szeptemberi, Győrtől tartott szövetségi közgyűlésen tartott előadói, illetve szakosztályi elnöki jelentéseig, az *italmérési ügyeket is teljesen jogtalanul rántotta elő* a „Budapesti korcsmárosok ipartársulata“, melynek vezetősége ezeket csalétekül használja fel azon avatatlankok számára, akik a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“-nak és a „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége“ működését nem ismerik és nem tudják azt, hogy e működésnek köszönhető az, hogy a szállodás- és vendéglősiiparnak képesítéshez kötésével az ipartörvény küszöbön álló revíziójánál törvényhozásunk kénytelen lesz behatóan foglalkozni és hogy az *italmérési törvény revíziójánál iparunk kívánalmainak meghallgatására, megvalósítására is kilitásunk van.*

Amit az italmérőkkel való házalás eltiltása, az italmérési illetekkel más kulcs szerinti kivetése, a kimérések számának szabályozása, az italmérési engedélyek kiadása körül gyakorolt késedelmes eljárás javítása, az italmérési engedélyek kiadása előtt a helyi szakipari társulatok véleményes jelentésének kikérése, a termelők, szatócsok, kereskedők és bornagykereskedők, bodegások, hentesek, kifőzők által a vendéglősök rovására elkövetett visszaélések megszüntetése érdekében tenni lehetett, azt mind megtette a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“ és a „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége“.

Mit akar hát a „Budapesti korcsmárosok ipartársulata“ ezek után?

Megújítani talán az elhangzott kérelmeket, hogy a Springer József ur vezetése alatt tisztelgő küldöttség dr. Wekerle Sándor és Kossuth Ferencz figyelmét a hivatali elődjeiktől átvett aktákra felhívják és figyelmeztessék?

Nos hát erről is lékéstek az urak!

Ha ugy tetszik, szolgálmunk újabb bizonyítékokkal. Amikor — 1901-ben — a hentesek azzal a kéréssel fordultak a pénzügyminiszterhez, hogy adjon nekik *italmérési jogot*, a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“ 1901. január hó 1-én ilyformán tiltakozott e merénylet ellen a pénzügyminiszteriumhoz beadott indítványában:

„Mint ipartársulatnak, erkölcsi kötelességünk e kérelemmel szemben — mert minden jogi alapot nélkülöz, sőt a mi rovásunkra egyenesen törvénybe ütköző engedmények elnyerésére irányul — tiltakozásunkat kifejezésre juttatni, aziránt eszedezvén Nagyméltóságodhoz, hogy nevezettek kérelmükkel elutasítani, a *pénzügyigazgatóságokat pedig épp e kérelmezők által az italmérés körül üzött nagymérvű visszaélések szigorú megtorlására felhívni méltóztatassék*, mert hiszen csak mostanában történt, hogy egyik helybeli kóser-hentes és italmérő súlyos kihágási esetében

69941/VIII. A. sz. alatt a nagyméltóságú magy. kir. kereskedelemügyi miniszter ur is tárgyalást folytatott. De küldömben is az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. törvényezikk 5. és 6. szakaszaiban foglaltak szerint *kereskedésekben és szatócsüzletekben a szeszes italoknak csak kis mértékben való elárúsítása gyakorolható, illetőleg csemege üzletekben kivételesen palaczkbor és palaczkőr kimérése is engedélyezhető!*

Azonfölül az idézett törvény 30. szakaszának 2. pontja jövedéki kihágásnak minősíti és a 31. szakasz szerint 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújta az olyan eseteket, midőn valamely engedélyes az elárúsításnak oly nemét gyakorolja, vagy olyan helyen mér ki szeszes italokat, melyre engedélye nincs. Világos tehát, hogy a magas kormány javaslatára a törvényhozás célzatosan vette fel a kérvényezőkre is vonatkozó tilalmat a törvénybe, hogy t. i. az italmérés korlátlan gyakorlására engedélyt nem nyerhetnek. Azonban eltekintve az érvényben álló törvényes intézkedésektől, másként sem *igazságos és egyáltalán nem méltányos kérés az, ha egy egész más iparág gyakorló arra kérnek engedélyt, hogy velük saját iparunk terén, amelyhez ők tulajdonképpen nem is értenek s annak csak kárára lennének, mint konkurrensnek léphessenek fel!* Mi nem okozunk más foglalkozású iparos-társainknak jogosulatlan versenyt s így joggal helyezkedhetünk arra az álláspontra, hogy: „kiki a maga mesterségét folytassa.“

A termelők *visszaéléseinek megszüntetése*, a bodegák *üzletkörének meghatározása* érdekében — ugyancsak 1902-ben — a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“-nak a pénzügyminiszterhez intézett kérelmei következőleg vannak precizizozva:

„Méltóztatassék a pozsonyi szőlőmivesek egyesülete és tagjai ellen panaszolt eljárást a pozsonyi vendéglősipartársulat kiküldendő bizottságának bevonásával erélyes vizsgálat tárgyává tenni, itt a visszaélést megállapítani, a kinyomozott törvényszegőket szigoruan megbüntetni, az *egyesülettel a különben is törvény ellenére engedélyezett 30 korlátolt kimérési engedélyt megvonni, a pozsonyi kir. pénzügyigazgatóságot pedig méltóztatassék mindenekelőtt, részünkről nagy örömmel üdvözölt 90632/1901. számú magas rendeletének pontos végrehajtására, különösen pedig szigorú felügyeletre utasítani oly irányban, hogy egyrészt a bortermelőket ellenőrizték, hogy ezek a korlátolt kimérést, kismértékben elárúsítást csupán sajáttermésű boraira vonatkozólag csakis az engedély-okmányban megállapított helységben s főképp kizárólag csak az gyakorolhassa, aki ily engedélyt kapo t.*

Azt is mondtuk, kegyelmes urunk, hogy e baj nem lokális, de általános jellegű. Ennek orvoslása véget méltóztatassék az *összes m. kir. pénzügyigazgatóságok figyelmét körrendeletben felhívni a bortermelők visszaéléseire s méltóztatassék őket szigorú felügyeletre utasítani, hogy a bortermelők csakis a törvényt szabta módon, az engedélyezett helyen s csakis az, aki engedélylyel bír, gyakorolhassa sajáttermésű borainak korlátolt kimérését.“*

A bodegákban üzött *visszaélések* ellen ugyanezen évben a „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége“ kérvényt intézett a pénzügyi kormányhoz, melynek különösen következő sorait ajánljuk komoly olvassmányul a budapesti fiók-korcsmáros parlament vezéreinek:

„Kérjük Nagyméltóságodat, hogy a bodegákat a *nagyméltóságú belügy- és kereskedelemügyi miniszter urakkal egyetértőleg vagy megszüntetni, vagy pedig egyszerűen korcsmákká nyilvánítani kegyeskedjék*. Mert nem lehet az helyes állapot, hogy a bodega nevezeti üzletek országszerte, de különösen a fővárosban a vendéglősök és korcsmárosok rovására mindenféle előnyökben részesüljenek. Pedig részesülnek különösen azért, mert ugy tudjuk, az *ipartörvényben ilyen iparágról gondoskodás nem történt s ennél fogva ezekre vonatkozólag a törvényhatóságok sem vettek fel semmi-*

Hézagmentes
Lábmeleg
Ruganyos
Könnyen tisztítható

„Karborit“ asbest svéd padló

Fónagy és Társa
Budapest, I., Retek-utca 46.

asbestcompositió, hézagmentes burkolóanyag, víz- és tűzálló, a **jelenkor legjobb és legerősebb padlójá**. Kettős rétegben készíthők beton vagy fa-alapra. Hygienikus szempontból, magánlakások, **hivatalok**, gyári helyiségek, iskolák, **szállodák, vendéglők, kávéházak**, raktárak, **kórházak** stb. részére. **Ropogás vagy nyikorás teljesen kizárva**. Fényesíthető, régi meglévő padlók átvonására is alkalmas. — A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszter ur 109541/804. sz. a Karborit Svéd padlónakért elismerését nyilvánította.

☛ Készítjük minden modern szímben, minta és költségvetés díjtalan. ☛

féle intézkedést szabályrendeleteikbe. A „bodega“-üzletek teljesen szabadjára hagyva éjjel-nappal nyitva tartatnak s üzleti forgalmuk, vagyis a kimért italok, eladott ételek és egyéb körülmények folytán egészen a vendéglő, kocsma és kávéház együttes fogalma alá sorozhatók. Ellenben a közterheket nem ily arányban viselik s mintegy törvényen kívüli szabadalmat élvezve olyan üzemeket folytatnak, amelyeket az előbb említett három iparágnál a törvény és a hatósági rendszabályok egyenesen tiltanak. Talán rendőrhatalósági ellenőrzés alatt sem állanak, mert ott egyik üldözött cselekmény: a tiltott kártyajáték háborítatlanul folyik.

Esedezünk tehát Nagyméltóságodhoz, hogy „bodega“ elnevezés alatt ismeretes üzletektől az italmérsi engedélyt megtagadni, vagy pedig ezen üzleteket a kocsmaék közé soroltatni s azokkal minden tekintetben egyenlő elbánásban részesíteni s evégből a nagym. m. kir. belügyminiszter urat is megkeresni kegyeskedjék: utasítsa a törvényhatóságokat, hogy a ma szabadjára hagyott „bodegák“ üzletkört is szabályrendeletilag állapítsák meg s ugyancsak szabályrendeletben írják körül ipari jogaikat s egyuttal azokra nézve is terjesszék ki mindazon tilalmakat, amely tilalmak jelenleg a vendéglőre, kocsma és kávéházra nézve fennállanak.

De ugyanezen kérvényben panaszt emelt a szövetség amiatt is, hogy a kiskereskedők és szatócsok az állami italmérsi jövedékről szóló 1899. XXV. t.-cz. ama szakaszát, mely szakaszok reájuk nézve az italmérés tekintetében megszorításokat, esetleg tilalmat is tartalmaznak, furfangos módon kijátszák, vagy nyíltan megszegik azáltal, hogy az italmérést sokkal kiterjedtebb mérvben gyakorolják, mint amilyenre engedélyt nyertek. S mindez a tapasztalat szerint csak azért történhetik meg, mert a törvény végrehajtása körül hiányzik a kellő ellenőrzés.

Ha még ehhez hozzáteszük, hogy a kormány részéről az ipartörvény (1884. évi XVII. t.-cz.) revíziója elhatározatván, a „Budapesti szállodások, vendéglősök és kocsma- és kávéházak ipartársulata“ felterjesztést intézett a magas kormányhoz, kifejtvén abban amaz irányelveket, melyeknek érvényre jutása a szállodás- és vendéglős-ipar fejlődése érdekében kívánatos, kiemelve különösen, hogy a jelenlegi korlátlan állapot, mely iparunkat a képzetlen elemek beözönlése ellen védelemben részesüljön, tarthatlan: ugy azt hisszük, hogy ez az esztendő sem mult el hiába fejünk felett, még pedig len a „Budapesti kocsma- és kávéházak ipartársulata“ hozzájárása nélkül. Sőt hiálával kell említenünk a magas keresk. kormány eljárását, mert ezúttal érdemleges tárgyalásra méltatta az ipartársulatnak már annyiszor mellőzött jogos kérését, rendeleteileg felhíván az ország valamennyi iparkamaráit, hogy a szállodás- és vendéglős-ipar képesítéshez kötésének kérdése fölött véleményüket nyilvánítsák. Az ipartársulat az iparkamarákat körlevélben informálta az ügy előzményeiről a képesítésért folytatott sok évi küzdelmekről és böles ítéletikben bizva, kérte őket igazságos ügyek felkarolására. A legtöbb iparkamara már is a képesítés mellett foglalt állást s így lehet reményünk, hogy hő vágyunk végre valahára teljesül.

Az eseményekben gazdag 1903. év serény munkálkodásának vázlatos ismertetésében legyen elég utalunk arra a felterjesztésre, melyet a „Budapesti szállodások, ven-

déglősök és kocsma- és kávéházak ipartársulata“ az italmérsi illetékek kivételése tárgyában 1903 február hó 6-án intézett a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz. Nagy jelentőségére való tekintettel e felterjesztést teljes szövegében ajánljuk a „Budapesti kocsma- és kávéházak ipartársulata“ figyelmébe.

Nagyméltóságú Pénzügyminiszter Ur!
Kegyelmes Ürünk!

Az 1903/1905. évekre érvényes italmérsi illeték kivételése Budapest székesfőváros területén most van folyamatban. A kivétel a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóság a legközelebről érdekelt vendéglősökre és kocsma- és kávéházokra nézve annyira sérelmes módon eszközöl, hogy azoknak egyenesen létfeltételét támadja meg, mert üzletük folytatását veszélyezteti s így hallatlan igazságtalan eljárásával valószínűsíti a kárt.

Alulírott ipartársulat a magas kormány által is megerősített alapszabályai értelmében arra lévén hivatva, hogy tagjainak veszélyeztetett érdekeit megvédelmezze, ez alapon tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóságot, ha már az állami adminisztráció terén is és így az italmérsi illeték megállapításánál méltányosságot nem is remélhetünk, legalább a törvénynek megfelelő igazságos eljárásra utasítani méltóztassék.

Mert mit tesz a m. kir. pénzügyigazgatóság?

Kétszeresre, háromszorosra és négyszeresre emeli az illetéket, miként ezt ipartársulatunk forrongásban levő tagjai a nekik kézbesített pénzügyigazgatósági végzésekkel igazolják.

Milyen alapon és milyen oknál fogva teszi ezt a pénzügyigazgatóság?

Meggyőződésünk, hogy ez az eljárás nem egyezik meg a törvény rendelkezéseivel, tehát nem igazságos, hanem csakis hivatalos tulbugzság folyománya lehet! Mert az állami italmérsi jövedékről szóló 1899. évi XXXV. t.-cz. 18-ik §-ában foglalt rendelkezés szerint a korlátlan kimérésre szóló engedélyek után megállapítandó illetéknek Budapest székesfőváros területén minden 500 lélek után legalább 30 OK.-t kell kitenni. Hogy a törvénynek eddigelé is elég tétetett, azt legjobban bizonyítja az 1901. évi állami zárszámadás, mely szerint az előirányzott 2.400.000 K.-n felül még 700.000 korona többlet folyt be italmérsi illeték címén. Már pedig ennek nagyrésze Budapest székesfővárosra esik. Ezen szempontból tehát a pénzügyigazgatóság eljárása nem indokolt, mert hiszen az italmérsi üzletek száma a székesfővárosban — habár éppen az általános üzleti pangás miatt elviselhetetlenül vált közadók terhe alatt sok vendéglős tönkrement — még sem apadt, sőt a folyton kiszolgáltatott új engedélyek száma által még nagyban növekedett. Ami pedig a mai viszonyokat illeti, száztízszámba menne azt föltételezni a t. pénzügyigazgatóságról, hogy a kedvező viszonyok készítették az illeték hatványozására.

Marad tehát egyedül a hivatalos tulbugzság!

Mint hogy pedig Nagyméltóságod, mint az államháztartás főintézője legjobban tudja, hogy kereskedelmi és különösen ipari szempontból véve mily rossz világot élünk s így az adófizetők határtalan megterhelésével járó hivatalos experimentálásra az idő nem alkalmas, sőt az elkeseredett iparosok sorsán ha lehet, inkább enyhíteni

Felhívás a szaktársakhoz!

.. Mutassuk meg, hogy hazafiak vagyunk! ..

Itt az idő, hogy mi is elősegíteni iparkodjunk az országnak boldogulását, azért szaktársak hazafias cselekedetet végezzünk azoknak nagyobb forgalombahozatalát elősegítsük s ezáltal sok pénz marad itthon kedves hazánkban.

Vendéglős és Pinczér szaktársak! Akiben egy csepp magyar vér bugyog, tartsa becsületbeli kötelességének vendégei körében a hazai ásványvizeknek ajánlatba hozatalát; mint kitűnő asztali és borvíz kiállta a versenyt 26 év óta mohai Agnes-forrás és gyógyértékét nem tudta legyőzni a nagyhangzú reklámok minden külföldi ásványvízzel szemben a magyar vendéglősök tömege pinczér-szaktársakkal egyetemben, aamatat nemcsak nem rontja, sőt inkább kellemesebbé teszi, egy próba bizonyítani fogja, hogy nem is hasonlítható ama 11 odrendű és drága külföldi vizekhez.

Fel tehát hazafias szaktársak! Sorakozzunk hazánk jobbélte érdekében a „TULIPÁNKERT“ dícső szolgálatába mindannyian.

== Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk. ==

kellene, ennél fogva újból és mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy az italmérési illeték felemelését, mint az adófizető polgárok egy részének igazságtalan és indokolatlan megterhelését, beszüntetni kegyeskedjék.

Bár külön rovatra tartozik, itt kell megemlékeznünk arról a jelentésről, melyet a *Budapesti vendéglősök szakirányú tanoncziskolája* 1902—1903. évi Értesítőjében a felügyelő-bizottság elnöke, *Glück Frigyes* tette közzé, a képesítés ügyének állását a következő főbb vonásokkal esetelvéen.

„Mi azonban iparunk ez életkérdésével egy pillanatra se tudunk elhallgatni. Nekünk, akiket magának a szakiskolának megalkotásában is nagyrészt ez a gyakorlati cél vezetett, a képesítés ügyét éppen a szakiskola köréből, ennek erkölcsi piederstájáról is ápolnunk kell, amíg csak célunkat el nem értük. Ugyanezért most is a képesítés ügyével hozakodunk elő. És pedig ez alkalommal azokra a jogi alapokra kívánunk reája mutatni, amelyek az 1884 : XVII. (ipartörvény) és az 1899 : XXV. t.-cz. (italmérési törvény) szakaszaiban, — a vendéglősipar képesítéshez kötésének követelésére nézve — megtalálhatók. Legelső sorban rámutathatunk mint a képesítéshez való kötés jogalapjára arra a körülményre, hogy az **ipartörvény a tanonczokra nézve semmi különbséget nem ismer, meg nem állapít**; sőt éppen azon határozatok jogereje és hatálya alá vonja a vendéglős-tanonczokat is, amelyek a képesítéshez kötött iparágakat tanuló tanonczokra vonatkozik. Ha kifejezetten nemis, de *impliciter* e ténykörülményben a jogalap tagadhatatlanul beffoglaltatik.

De már a vendéglős-üzletben alkalmazott pinczérekre vonatkozólag a vendéglős-ipar képesítéshez való kötésének jogalapja kifejezetten is megtalálható. Az 1884. XVII. t.-cz. 103. és 106. §§-aiban ugyanis azok az intézkedések foglaltatnak, amelyek az iparossegédek bejelentésére vonatkoznak. Elvitathatatlan, hogy ez intézkedések az iparossegédeknek, mint *ipari szakképesítést nyert egyéneknek*, jogviszonyait szabályozzák.

Miképpen hozzuk jogi kapcsolatba ez intézkedésekkel és a szakképesítéshez kötöttség jogait és kötelezettségeit élvező iparossegédekkel a pinczéreket? *Kérdezheti bárki.* Felelet: Még 1888. évi febr. 20-án kelt 6719/IX. sz. alatt kelt leiratban maga a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter tett egy elvi jelentést, melylyel kimondja, hogy a vendéglős-üzletben alkalmazott pinczére iparossegédeknek tekintendők s így az 1884: XVII. t.-cz. 103. és 106. §§-inak előírt iparhatósági bejelentés alá esnek. Felesleges, hogy ezt az elvi jelentőségű miniszteri nyilatkozatot további fejtegetésekkel kísérjük. Kitérőzt célunkra nézve, hogy t. i. a képesítéshez kötésnek a törvényben feltalálható jogalapjaira rámutassunk, ez a leirat s a benne foglalt elvi kijelentés sulya elvitathatatlan argumentumul szolgál.

S ezzel áttérhetünk az italmérési törvényből kimutatható jogalapjára a vendéglősipar képesítéshez való kötésének.

Az italmérési törvény 7. §-ának 6-ik bekezdésében ezt olvastuk: „Fogadókra, vendéglőkre, kávéházakra és kávétermékekre a pénzügyi hatóság csak akkor adhat italmérési engedélyt, ha az illetékes iparhatóság az illető üzlet gyakorlására az iparjogositványt már előzőleg megadta.“ Nyilvánvaló, hogy a törvény ez intézkedésével nem csupán azt czélozta, hogy azt az előzőleg megszerzendő jogositványt az elsőfoku iparhatóságok csak erkölcsrendőri szempontok szerint adják ki, hanem *hogy számbavélessenek a szakképzettség föltételei is.*

Ezen felfogásunk mellett legdöntőbb sulyal bír az italmérési törvény 1. §-ának harmadik szakaszában foglalt definíciója a korlátlan kimérés fogalmának. Tudvalevő, hogy a vendéglősipar az italmérésnek ezt a nemét gyakorolja. A korlátlan kimérés fogalmát a törvény szóról-szóra így határozza meg: „Korlátlan kimérés alatt a szesz italoknak üllő vagy álló vendégek részére az üzlet helyiségben való fogyasztásra akár nyílt, akár zárt edényekben kicsinyben (kicsiny forgalomban t. i.) való *iparszerű* kiszolgáltatása értetik.“ *Iparsszerű* szó az, ami e definícióban nagyfontosságú. Kétséggkívül azt kívánja a törvény e kifejezéssel érteni, hogy *szakképzettség alapján iparszerű foglalkozást ért* a korlátlan kimérés gyakorlása alatt.

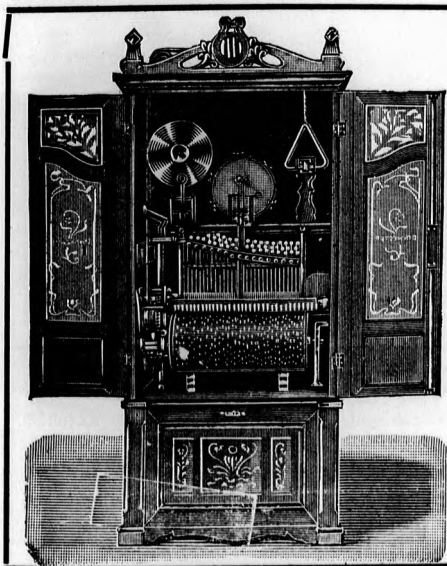
De még világosabbá teszi e pontot a törvény végrehajtása tárgyában kiadott ntasítás, a törv. 1. és 14. §§-aira vonatkozó 2. §-ának ez a szakasza: „Korlátlan kimérési engedély alapján az engedélyes föl van jogositva arra is, hogy az engedélyben megjelölt égetett szesz italokat nagyban, erre szóló külön engedély nélkül is, forgalomba hozhassa. . . .“

Jól tudjuk, hogy ez a vendéglős-üzlet érdekeinek megóvásáért történt a nagy szeszkereskedőkkel szemben, de éppen ez bizonyítja, hogy az iparszerű és éppen a *szakképzettséget föltételező iparszerű* érdekek megóvásáért vétetett be ez az intézkedés az utasításba.

Mindezek után csupán az avult felfogással való harc kerülésének kell tekinteniünk azt a bujkáló kijelentést, hogy a vendéglősipar képesítéshez kötésének kimondása a jelenlegi törvény keretében nem érvényesülhet, mert az ipartörvény 4. §-a értelmében a képesítéshez kötött iparágak közé csupán a kézműves természetű iparok tartoznak, ezek sorába pedig — így a vélekedés — a vendéglősipar nem tartozik.

Mi a magasabb szempontok szerint megalkotott törvényből — miként azt fentebb kimutattuk — mást értettünk. Ha betű szerint nem tudjuk is mindezt megbizonyítani, de azt kétségtelenül világossá tettük, hogy az elvi felfogás mellettünk szól, már pedig — ugy tudjuk — éppen a törvény az, melynek nem a betűje, hanem a szelleme élteti az intézményeket, rendezi a viszonyokat. Ez a mi szempontunk a képesítés kérdésében. Ugy gondoljuk, hogy nem állunk — a színvonal alatt.“

1904-ben a „*Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata*“ a pálinkamérőknek adott

Honunkban és Budapesten a tek. Vendéglős és Kávéháztulajdonosok csakis nálam találhatnak hangszerüket vásárolni.

Van szerencsém ezennel tek. Címet felkérni, sziveskedjék az én **állandó hangszer-mintaraktáramat**, mely **önjátzó** :

„ZONGORA-ORCHESTRION-CONTINENTAL“
továbbá legújabb újdonságot

önjátzó: „**Mandolin-Zongora-Zenekarmú Continental**“
végre a **Jelenkor legnagyobb szerű műve** :

önjátzó: „**Vonós-Hangverseny-Zongora-Orchestra**“
(az **összes hangszerek sulyfelhuzással és pénzbedobással**)
tartalmaz, megtekinteni.

A hangszerek egész zenekart képeznek és különféle nagyságban, szerkezetben és árban és pedig: **korona 480-tól egész korona 3000-ig** léteznek. Hangszereim **4**, egész **15** tagu zenészeket pótolnak.

E hangszerek Európának legrégibb, legnagyobb és leghiresebb gyárából „**HUPFELD**“-tól származnak és **csakis nálam és általam 16**, egész **24 havi kamat nélküli havirészletekben, gyári áron és jótállás mellett lesznek árusítva és kaphatók.**

A vásárlásra **nincs senki kötelezve**, szivesen minden hangszert **ingyen** játszatom.

Becses látogatásáért esedezve kiváló tisztelettel

WETSCHL GYULA magyarországi képviselőség és mintaraktár
Budapest, VIII., Baross-utca 129.

Övadjunk sllány utánzásóktól. Eddlg Budapestre 73, vidékre 325 zeneművet szállítottam.

== Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni. ==

koresmajogok tárgyában és a 37%-os pótitalmérési illeték kivetése ellen két beadványt intézett a pénzügyminiszterhez.

A „*Budapesti korcsmárosok ipartársulata*“ e két beadványról úgy látszik nem vett tudomást. Reprodukálnunk kell tehát mind a kettőt. A **pálinkamérőknek adott koresmajog elvonása tárgyában** beadott felterjesztés következőleg hangzik:

A „*Budapesti, szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata*“ f. évi közgyűlésében több panasz hangzott fel a tekintetes budapesti m. kir. pénzügyigazgatóság különféle sérelmes eljárása ellen. A közgyűlésen felhangzott panaszradatból legelősebben kidomborodott ezuttal a pénzügyigazgatóság azon legújabb eljárása ellen irányuló zugolódás, hogy a **pálinkamérőknek minden szigorubb megfontolás és körültekintés nélkül a megállapított létszámon felül is osztogatja a korlátlan italmérési engedélyt.**

Azt hisszük, hogy a t. Pénzügyigazgatóság ezen eljárása által nemcsak a vendéglősök érdekeit csorbitja mélyen, hanem egyuttal sérelmet ejt az 1899. évi XXV. t.-cz. rendelkezéseim s azonfelül az idézett t.-cz. végrehajtására vonatkozó 1903. évi 21581. sz. legutolsó rendeleten is, sőt szerény véleményünk szerint a t. Pénzügyigazgatóság kihasználási politikája végeredményében általánosan van a magas kinstárnak, mert fizetéseképtelenné teszi a legjobb adóalánynak egy csoportját, egyrészt a túlságos megterhelés másrészt a kezében levő hatalmi eszközök nem észszerű alkalmazása által.

Midőn a helybeli t. pénzügyigazgatóság bennünket vendéglősöket sújtó politikája ellen ismét kénytelenek vagyunk Nagyméltóságod előtt óvást emelni, különösen kérjük Nagyméltóságodat, hogy a jelen esetben panasz tárgyává tett eljárás beszüntetése iránt intézkedni kegyeskedjék. Mert hogy milyen ferde állapotot teremt a t. pénzügyigazgatóság itt a székesfővárosban azáltal, hogy a pálinkamérőket koresmai joggal, korlátlan italmérési engedéllyel látja el, annak megvilágítására legyen szabad magyarázatát adnunk annak a kérdésnek, hogy *mért kell a pálinkamérőknek a koresmai czéggér.*

Köztudomású dolog, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló 1891. évi 13-ik t.-cz. végrehajtására vonatkozó rendeletekben foglalt tilalom bizonyos mértékben a pálinkamérésekre is kiterjed, valamint köztudomásra jutott az is, hogy a székesfőváros hatósága a Nagyméltóságu kereskedelemügyi miniszter ur 1902. évi 63081/VIII. számú leirata folytán megállapította a koresmákról, sörházakról és pálinkamérésekről szóló szabályrendelet tervezetét s e tervezet 13. §-ában kerületenként felsorolattnak amaz utak, utcák és terek melyekre pálinkamérés nem fog engedélyeztetni; a tervezet 14-ik §-a szerint pedig pálinkamérési üzletekben az engedély tárgyát képező meghatározott czikkeken kívül bármennemű ételek és italok kiszolgáltatása tiltva lesz, végül a tervezet 16. §-a szerint a pálinkaméréseket este 10 órákor be kell záni.

Az imént ismertett valamennyi hatósági intézkedésnek valószínűleg az lenne üdvös célja, hogy egyrészt a pálinkamérések folytonos szaporodásának bizonyos megszorítások által korlátot állítson, s ha lehet, ilymódon a pálinkafogyasztás félelmetes terjedését is mérsékelje; másrészt, hogy e disztelen üzleteket, melyek a világváros jeleggel büszkélkedő székesfőváros erkölcsi világára csak homályt vethetnek, legalább a főutvonalakról elterelje.

Azonban a pálinkamérők mindezen hatósági rendelkezések és tervezetek célját és hatását már előre meghusitják a pénzügyigazgatóság segítségével, midőn annak jóvoltából felvértezik magukat a koresmai engedéllyel és gulyakaczajjal üdvözlik a nekik számtalman

kat, mert a koresma jellegébe burkolják tizletüket s a megtevésztésre alapított czéggér védelme alatt bármely időben nyugodtan folytatják a pálinkamérést és kijátszák a reájuk vonatkozó összes szabályokat.

Az előadottak alapján mindenekelőtt saját érdekeink megvédelmezése szempontjából kifogásolnunk kell az italmérési engedélyek ily tömeges kiadását, mert lehetetlennek tartjuk azt, hogy hasonló eljárás mellett az 1899. évi 25. t.-cz. 12-ik §-ában foglalt rendelkezés sérelmet ne szenvedne, holott annak szigoru szemelőtt tartására Nagyméltóságod legutóbb 1903. évi 21581. sz. rendeletével utasította a pénzügyigazgatóságokat.

De nem tartjuk a t. pénzügyigazgatóság általunk panaszolt eljárását a jelen esetben helyesnek, különösen azért, mert akarva, nem akarva eszközévé lett a pálinkamérőknek, midőn módot adott nekik mindenféle szabály megkerülésére, másrészt meg lehetővé teszi nekik a bor- és sörmérést mint melléküzleteket s ezáltal nekünk a vendéglősöknek le nem küzdhető tisztességtelen versenyt terem, képtelenné tesz bennünket nemcsak súlyos adóterheink elviselésére, de megfoszt minket a megélhetés lehetőségétől.

Mindezek alapján mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy jelen felszólalásunk figyelembe vételével oly irányban intézkedni kegyeskedjék, hogy **pálinkamérők részére koresmai jog (korlátlan italmérési engedély) ezentul ki ne adassék, sőt a már kiadott engedélyek is bevonassanak.**

Egész külön fejezetre, beható és speciális méltatásra tarthatna számot egyrészt részünkről, de még inkább a „*Budapesti korcsmárosok ipartársulata*“ részéről az a terjedelmes és szokatlanul éleshangu felirat, melyet alább közlünk és melyet a „*Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata*“ intézett a pénzügyminiszteriumhoz a **37%-os pótitalkimérési illeték kivetése tárgyában.**

E beadvány szövege a következő:

Nagyméltóságu Miniszter Ur!
Kegyelmes Urunk!

Az 1903—1905. évekre érvényes italmérési illeték kivetése alkalmával a mult év elején előterjesztést tettünk Nagyméltóságodnál a budapesti m. kir. pénzügyigazgatóság ellen és panaszoltuk, hogy az *italmérési illetéket az előbbi kivetési időszakra megállapított tételek számtalan esetben kétszeresére, sőt többszöröseire emeli fel.*

Jóllehet Nagyméltóságod kegyes utasítása folytán a pénzügyigazgatóság némileg alábbhagyott tulbuzgóságával s jóllehet egyes kiválóan sérelmes esetekben aránytalan teherrel sújtott kartársaink felszólamlása folytán a felszólamlási bizottságok a kivetési tételeket csekélyebb összegekkel mérsékeltek, mégis kétségtelen, hogy az 1903—1905-iki kivetés eredménye az előző ciklus kivetésének eredményét jelentékenyen meghaladta.

Ezen állításunkat azon tapasztalatokra alapítjuk, hogy beszerzett információink szerint csak a legritkább esetekben maradt meg az előző tételek, melyek egyáltalán jelentékenyen felemeltettek, sőt nem ritkán van tudomásunk az előbbi ciklusban fennállottnak kétszeres magasságára emelt tételekről is.

Ily körülmények között méltán lepett meg a tekintetes pénzügyigazgatóságnak valamennyi budapesti vendéglőshöz intézett 47056/904. VI. sz. a. végzése, melyben azt közli, hogy a kivetés nem eredményezte az állami italmérési jövedelkről szóló törvény 18. §. 1. pontjában megengedett minimális összeget és éppen ezért ugyanazon §. 3-ik bekezdése értelmében a pénzügyigazgatóság 37 százalékkal felemeli az egyes italmérési illetéktételeket 1903. év elejétől visszamenő joghatálylyal.

Kegyelmes Urunk! Jól tudjuk, hogy ezen végzés ellen

LEFKOVITS J. és TÁRSA, Budapest, Király-utcza 36.

cs. és kir. szab. tekeasztal, dákó és elefántosont-golyó gyárosok. — Teljes kávéházi berendezési vállalat.

TELEFON 14-74.

— Gyári árjegyzékünkkel avagy részletes költségvetéssel díjtalanul szolgálunk. —

Az országos iparegyesület ezüst díszérmével kitüntetve, valamint az ezredéves országos kiállítás nagyjérmével.

— Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk. —

semmiféle jogorvoslatnak nincs helye: mégis kartársainknak s egyáltalán az egész vendéglősiparnak végtelenül szomorú helyzete ez ipart az immár megállapított rendkívül kedvezőtlen gazdasági eredmény folytán fenyegető válság arra kényszerít bennünket, hogy Nagyméltóságodhoz jelen kérvényünkkel esedezünk: **Méltóztassék az összes kivetési iratokat magához felkivánni és azokból a kivetés törvényszerűsége és számszerű helyességéről meggyőződést szerezni** és amennyiben mint bizton hisszük, a kiszámítás tévedésen alapszik azt helyesbiteni, s a felemelt illetéktételek törlését, a netáni utánfizetések visszautalását kegyesen elrendelni.

Alapos aggályunk van ugyanis, a tekintetben, hogy ezen 37 százalékos emeléssel méltatlanul s nem a törvényi intenciójának megfelelőleg terheltessünk. Aggályainkat a fentebb előadottakon kívül a következő tényekre alapítjuk:

Az italmérisi illeték czimén a magyar állam háztartásának rendes bevételei közé beillesztett tételekből megdöbbenéssel állapítjuk meg, hogy *e czimen jelentékeny több összeget kell fizetnünk, mint amennyivel a törvény minket sújtani szándékol.*

Az 1899. 25. t.-cz. 18. §-ának utolsóelőtti bekezdése megállapítja, hogy valamely község népessége számának megállapításánál a kivetési időszakot megelőző utolsó általános népszámlálás eredménye veendő: vagyis az 1891—1901. évek közötti négy ciklusban a kivetési alap az 1898-iki, az 1903-ban kezdődő újabb ciklusokba pedig az 1900-iki általános országos népszámlálás eredménye volt, illetve lesz. A kivetésnek alapja tehát állandó 10-10 éven belül változhatatlan. Önként folyik ezen tételből azon feltevésünknek helyessége is, hogy a népszámlálások időközén, tehát 10—10 éven belül az italmérisi illeték országos és épp így egyes községek területére megállapítható kivethető átlaga csak igen jelentéktelen fluktuációknak lehet alávetve, mert hisz az alap és népszámlálás eredménye ezen 10 éven belül változhatatlan. Ugyanigy helyes tehát azon következtetésünk is, hogy miután az italmérisi illeték alapja a népesség száma, ha helyesen és a törvényi intenciójának megfelelőleg fogantatásítják a pénzügyi közegek a kivetést, akkor az újabb népszámlálás alapul vétele mellett, ha csak egyéb tényezők közre nem hatnak, az italmérisi illeték országos, illetve egyes községek területére kivetett kontingensre nem emelhető nagyobb százalékkal, mint amennyivel az ország, illetve egyes község lakosainak száma az előbbi általános népszámlálási eredményhez viszonyítva emelkedett.

A fentebb említett egyéb tényezőitől kiemeljük az 1899/25. t.-cz. 18. §-ának azon rendelkezését, mely az eddig törvényes minimumot kb. 33 százalékkal felemelte.

A fentebb kifejtett elveket a gyakorlatban alkalmazva, csupán akkor tarthatjuk az italmérisi illeték kontingensének, akár az állami költségvetésnek előírányzását, akár közigazgatási előírását helyesnek és törvényesnek ha a kontingens emelkedése az 1899. 25. t.-cz. s itt speciell 18 §-ának életbelépése folytán és idejében (tehát az 1900—1902-iki ciklusban) nem több, mint az 1899-ben záródott ciklus kontingensének körülbelül 33 százaléka, midőn pedig az új népszámlálás veendő alapul, v. i. 1903-tól fogva, ha az ország, illetve községi kontingens emelkedése nem nagyobb, mint az ország illetve községi lélekszámnak az 1900-iki népszámlálás szerint kimutatott emelkedése az 1890-iki népszámláláshoz viszonyítva.

Ugy az előírányzat, mint a kivetés helyességének és törvényszerűségének kulcsa tehát a statisztika.

Ha már most a fenti elvek szemelőtt tartásával nézzük az italmérisi illeték előírányzatát és kivetését, arra a sajnálatos és megdöbbenő eredményre jutunk, hogy **a vendéglősök rovására az italmérisi illetékek előírányzata és kivetése tárgyában oly törvényellenes és példátlanul terhes és sérelmes eljárás követtetett és tartatik gyakorlatban, mely bizonyynyal páratlanul áll egy jogállam pénzügyigazgatásának terén.**

Ezen keserű szavakat az italmérisi illeték költségvetési előírányzata s annak közigazgatási előírása hozza ajkainkra. A statisztikából ugyanis köztudomásu, hogy a lakosság gyarapodása az 1900-iki népszámlálás eredménye szerint s az 1890-hez viszonyítva országos átlag-

ban 10:3 százalékot tett ki. A fentiekből folyik, hogy az italmérisi illeték emelkedésének az 1900-iki népszámlálás alapul vétele mellett nem lett volna szabad az országos átlagban, tehát az 1903. évi állami költségvetésben 10:3 százaléknál többet kitennie, alapul véve azt az összeget, amennyi az 1890. évi népszámlálás eredménye alapján s figyelemmel az 1899. 25. t.-cz. fentebb említett rendelkezésére, az előző ciklusokban helyesen és törvényesen kivethető volt.

Ezzel szemben italmérisi illeték czimén az állami költségvetés rendes bevételei közé 1899-től fogva oly rohamosan emelkedő tételeket látunk beillesztve, melynek indoklásául nem került be egyéb a költségvetésbe, mint hogy az emelkedés az e rovatban elért bevételeknél, mutatkozó növekedésben találja indoklását, majd az 1901. évben elért 3.624,730 K. tényleges befizetési eredmény, 1903 jan. 1-től kezdve 3 évre terjedő új kivetésnek jogosan remélhető kedvezőbb eredményét szem előtt tartva, 3.400,000 K. aggály nélküli előírányozható volt.

Szembeötlő, hogy ezen indoklás merőben nélküli a törvényes alapot, s egyedül a tényleges eredményre hivatkozva emelte az 1894-től 1898-ig 1.000,000 koronára előírányzott bevételi tételt 1899-ben 1.600,000 koronára, 1900-ban 2.400,000 K.-ra, 1901-ben 2.900,000 K.-ra 1902-ben 3.200,000 K.-ra, 1903-ban 3.400,000 K.-ra s így fog ez talán menni tovább in infinitum!

Azt nem kereste a magas törvényhozó testületben egyetlen honatya sem, hogy hány vendéglős család könnye pusztulása fűződik a milliók e csodás emelkedéséhez aggály nélkül irányozták elő az elért kedvező eredmény alapján az újabb százezeket és milliókat! s nemcsak aggály nélkül, hanem könyörtelenül vasalták be a pénzügyi közegek rajtunk, vendéglősökön az előírányzott milliók dupláját, sőt többszörösét is!

Nem állanak rendelkezésünkre az állami záró számadások, de néhánynak eredményéből megdöbbenő képét látjuk azon törvénytiprásnak, mit az italmérisi illeték közigazgatási előírása és behajtása körül a pénzügyi közegek a mi terhünkre és károsításunkra elkövettek.

1900. évre a törvényhozás előírányzott csak Magyarországra 2.200,000 K.-át, közigazgatásilag előíratott 3.537,656 K. tényleg behajtatott s befolyt 3.536,316 K., 1901-re az előírányzat kitett 2.700,000 koronát, a közigazgatási előírányzat 3.242,487 K.-át, a tényleges bevétel pedig 3.271,897 K.-át. Az 1898-iki kedvező eredmény szerint pedig behajtottak Magyarország vendéglőseitől 700,000 ft előírányzat mellett 3.051,125 K.-at, v. i. jóval többet, mint a kétszeresét azon összegnek, melyet a törvényhozás e czimen beszédni engedélyezett.

Igy nem csoda, ha pusztul iparunk és egymásután menekünk tönkre szaktársaink!

Budapest székesfőváros területéről nem rendelkezünk semmiféle konkrét adattal sem a közigazgatási előírányzat, sem pedig a tényleg behajtott összeg tekintetében. A fentebb előadottak alapján azonban joggal kétkedhetünk a kivetés törvényszerűsége és számszerű helyességében, főképp ha az alantikkal számszerűleg bizonyítjuk, hogy az új ciklusban az új népszámlálási eredmény alapul vétele mellett sem lett volna szabad érezhető emelkedésnek beállania.

Következtetésünket a következőkre alapítjuk:

Budapest lakossága 1890-ben 491,938, 1900-ban pedig 716,476 volt, így a főváros lakosságának emelkedése 44, 8 százalék. Ha tehát Budapest székes főváros területén a vendéglősök s egyáltalán az italmérisi engedélyek tulajdonosainak száma változatlanul maradt volna, kétségtelen, hogy az 1890—1902-ig fennállott illeték összegét is 1903-tól fogva, mely évben először vehető alapul az 1900-iki népszámlálás eredménye, Budapest székesfőváros területén 44:8 százalékkal lehetett sőt kellett volna felemelni. Amde a székesfőváros foglalkozási statisztikájából azt látjuk, hogy Budapest főváros lakosságának emelkedésével teljesen lépést tartott a szállodások, vendéglősök stb. tehát a korlátlan kimérisi engedélyek létszáma is, mert míg 1890-ben Budapesten 10,729 szállodás, vendéglős, kávéos stb. volt, addig az 1900-iki népszámlálás 15,402 vendéglőst stb. mutat ki, vagyis az emelkedés 436 százalék.

Jól tudjuk azt, hogy a foglalkozási statisztika ez osztályába felvett 15,400 ember közül csak körülbelül 2000 vendéglősre és háromszáz s néhány pálinkamérő vállaira nehezedik az italmérési illeték viselésének terhe, amde a statisztika megtanít arra is, hogy a korlátlan kimérők száma e csoportban a hason foglalkozást üzők számával arányosan emelkedett: vagyis az emelkedést a korlátlan kimérések száma e csoportban a hason foglalkozást üzők számával arányosan emelkedett, vagyis az emelkedést a korlátlan kimérések számában is statisztikai bizottsággal 43,6 százalékkal vehetjük fel.

Ezen adatokkal nemcsak fenti állításunk, de az is megdönthetetlen bizonyítást nyert, hogy miután a korlátlan kimérések száma a népesség számával ugyanazon arányban emelkedett, az italmérési illetékek tételeinek teljesen változatlanul kellett volna fennmaradni.

Amde nem így történt! Nemcsak a múlt év elején történt a már felpanaszolt emelés, de most újabb 37 százalékkal súlyosbított alig elviselhető terhünk, mi a most dúló drágaság mellett valóban végzetes csapásként nehezedik reánk vendéglősökre.

Említettük fentebb, hogy az italmérési illeték kontingense körülbelül 2000 vendéglős és 400 pálinkamérő vállait nyomja, mégis különös okunk van annak hangsúlyozására, hogy ezen 37 százalékos emelés folytán főként mi vendéglősök sujtatunk. Ezen panasz alaposságát egyedül Nagyméltóságod bírálhatja el és mély tisztelettel kérjük is, kegyeskedjék a mi megnyugtatónkra elbírálni. Arról van ugyanis szó, hogy egyes pálinkamérő italmérési illetéke után, érdeklődve megtudtuk, hogy olyan üzletek után melyek legjobb 6—800 kor. illetékkel sujtott vendéglőnkket vetekednek, 100—200 korona illeték van csupán kiróva. El is dicsékedett néhány pálinkamérő azzal, hogy őket nem is nagyon terheli az italmérési illeték 37 százalékos emelése, mert a felszólamlási bizottság oly kegyes volt irányukban, hogy ha 100 százalékkal emelné is a pénzügyigazgatóság a tételeket, őket már az sem tenné tönkre. Ebben az irányban felhívjuk Nagyméltóságod kegyes figyelmét, méltóztassék az összes közigazgatási előirási iratokat a felszólamlási bizottság működésének eredményével egybevetni, s azokból megállapítani, nem történt-e rovásunkra olyan észlelhető illetékleszállítás, mely a 37 százalékos pótléknak a Budapestre törvényes kontingens minimum elérése érdekében behozatalát szükségessé tette.

Amennyiben pedig ily irányban terhünkre tényleg sérelem esett, kérjük ennek érélyes orvoslását s nehegy jövőben ily irányban még csak aggály is merülhessen fel, hogy egyik iparos a másik rovására gazdagodik, kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék akár rendeletileg, akár a törvény novellája útján sürgősen gondoskodni arról, hogy már a legközelebbi ciklusban a pálinkamérőket és vendéglősöket terhelő kontingens külön-külön állapíttassék meg, mely kontingens egyrészt a pálinkamérőkre másrészt a vendéglősökre a pénzügyigazgatóságnak a törvény alapján megajított számvetése szerint külön-külön be kell szolgáltatniok, úgy, hogy ha ezen kontingens a felszólamlási bizottság munkálatai után sem éretnék el, a minimum a hiány erejéig az egyes foglalkozást üzőkre hiányuk arányában külön-külön kivetendő pótlék szerint szedetnék be és így eléretnék az, hogy a törvény által czélzott minimális illetéket tényleg azon iparágat üzők viselik, akik ezzel üzletük terjedelme szerint méltón terhelhetők is.

Visszatérve fentebbi fejtegetéseinkre, miután azok eredményeképp kétségtelenül megállapítható, hogy a multban milliókkal fizetünk mi illeték címizem többet, mint a törvény szerint fizetnünk kellett volna, s miután ezen tulságos s törvényellenes megterhelhetés erőnkét, fizetési képességünket teljesen megrenyidítette s a mostani rossz viszonyok megfíthetésünkre legnagyobb mértékben veszelézetik, mély alázattal kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék minde körülményekre figyelemmel a 47056/904. VI. sz. pénzügyigazgatósági végzés hatályon kívül helyezésével a pótlék fizetése alól minket budapesti vendéglősöket felmenteni.

Hálával emlékezünk Nagyméltóságod mult évi kegyes intézkedésére és ezen kegyességben, bölcsességben

s többször tapasztalt atyai jóindulatában bizva, esedezünk Nagyméltóságodhoz:

Kegyeskedjék fenti kérelmünket minél előbb teljesíteni s az iparunkat fenyegető válságot rólunk elhárítani.

(Folytatjuk.)

TÁRCZA

Innen-Onnan.

(P. N.) A rituális vendéglő. Feljött valahonnan vidékről egy szegényesen öltözött, majdnem rongyos, tincses zsidó. Elment Budára egy ismert gyártulajdonoshoz, s ott mindenki ámulatára reggeltől délig egyebet se csinált, mint készpénzzel vásárolt. Délben aztán belefáradt a válogatásba. Kifizetett tizezer koronát és így szólt:

— Most elmegyek valahova egy rituális vendéglőbe ebédelni, mert én nem tudok más kosztot enni, aztán megint visszajövök.

A zsidó megindul, s némi gyaloglások után megtalálja a vendéglőt. Leül egy asztalhoz és vár.

Meglátja ezt a vendéglős. Rászól a pinczérre:

— Károly, azt a piszkos embert . . .

— Dobjam ki?

— Azt éppen nem. De ne szolgálják ki.

Ugy is lön. A szegény külsejű ember hát elment nagy busan, éhesen, egyenest vissza a gyároshoz.

— Nos, jól ebédelt?

— Nem én.

— Hát?

— Sehogyse ebédeltem. Nem szolgáltak ki. Ugy látszik a kaftánom, a szakálam, meg a pájeszem nem tetszett nekik . . .

— Ejnye, ejnye! Majd megmutatom én magának, hogy kiszolgálják. Azonnal átmegyünk együtt abba a vendéglőbe.

— At is mennek. A gyáros félrehívja a vendéglőst:

— Mondja, kérem, mért nem szolgálták ki azt az embert, aki ott ül?

— Mert egy szegény, piszkos zsidó!

— Szegény? Ma délelőtt tizezer koronát tett le készpénzben az irodámban . . .

— Az már más! — mondja a vendéglős.

— Igen ám, — mond a gyáros — de az egy önérzetes ember. Mondjon neki valami tapintatos, ügyes kifogást arra, hogy miért nem szolgálták ki.

— Tessék csak rám bízni. Nyugodt lehet, olyan kifogást mondok, ami hízegő is lesz rá nézve . . .

Azzal visszamennek az asztalhoz. A vendéglős odamegy hozzá, meghajol és ezt mondja:

— Kérem, bocsásson meg, hogy az imént, mikor egyedül volt itt, nem szolgáltuk ki. De ez az én vendéglőm zsidó vendéglő és nem mertem önt ezzel a kosztal megkínálni, mert . . . mert azt hittem, hogy ön a kalocsai érsek . . .

* * *

(P. N.) Ebédlőben nem illik pipálni. Mikor 1848-ban kimondták az egyenlőséget, némely polgárnak nagyon is a fejébe szállt a büszkeség. Többek közt megesett az, hogy egy *Dobokay* nevű kolozsvári fiskális füstölő pipával a szájában állított be *Wesselényi* főispán ebédlőtermébe, ahol a főispán díszes nagy társaság közepette ebédelni ült s éppen a levest kanalazta. Egyideig nézte a fiskálisát *Wesselényi*, aztán végre mégis rászólt:

— Hallja, fiskális ur, az már mégse járja, hogy kegyed az orrunk alá füstöl, mikor eszünk . . .

== Hírdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk. ==

A fiskális elméskedni próbált:

— Hja — mondta — egyenlőség van most uram!
Nincs többé különbség gróf és polgár között!

Erre aztán elibe állott báró Wesselényi és ezt mondta neki:

— Fiskális ur! Ha van egyenlőség, hát legyen egyenlőség. De ez ott kezdődik, hogy ha én ebédelek, kegyed is ebédeljen, ha én pipázom, kegyed is pipázzon. De amikor én eszem, akkor kegyed ne füstöljön, mert istók ucscse kiverem a pipát a szájából!

A röpke szót tett követte. Wesselényi kiütötte az ügyvéd szájából a pipát. És az általános csöndben visszament a helyére tovább kanalazni a levest . . .

* * *

(Sz. H.) **A hitelező tanácsa.** Egy szegedi és vidámságáról ismert állami hivatalnokról beszélnek ezt a történetet. Az illető tisztviselő már évek óta tartozik egy szegedi főpinczérnek, akit szintén jókedvéről ismernek városzerte. A humoros főpinczér naponként találkozott a humoros hivatalnokkal és mindig ezzel fogadta:

— Mikor kapom már meg a pénzemet?

— Majd elsején.

— Mindig csak ez a nóta: majd elsején. Ezt már egy esztendeje hallom.

— Csak legyen ön nyugodt, — felelte a hivatalnok.

— De kérem, hiszen már egy éve irogatom be noteszem követel oldalára az ön tartozását. Hát meddig irjam még?

A tisztviselő mosolyogva szolt:

— Hát tudja mit, hogy lássa, milyen jó barátja vagyok magának, megmondom, hogy ne csináljon ezután fölösleges munkát, mert én sohasem fogom megfizetni az adósságotam.

A humoros főpinczérnek szerfölött tetszett a felelet és mit tehetett? Eléngedte a tisztviselő adósságát.

* * *

(P. N.) **Aki jól ért az ajánláshoz.** Töltött paprika-vita tört ki egy ugynevezett zöld vendéglőben. A társaság nem tudott megegyezni abban, hogy gulyást rendeljen-e előételnek, avagy töltött paprikát.

Előhívták a pinczért:

— Jó a töltött paprika?

Vállat von. Savanyuan mondja:

— Jó.

A savanyu arc elveszi a vendégek kedvét az ételtől. Megkérdik tőle:

— Talán nem ajánlja?

— Ajánlom, ajánlom — mondja — hiszen meg lehet enni . . . ha csak az ellen nem esik kifogás, hogy hogyan csinálják.

Egy hölgy felkiált:

— Ugyan kérem! Hogy mondhat ilyet? Hisz én tudom, hogy hogyan csinálják!

A pinczér, szomorú mosollyal:

— Nagysád tudja? Hát akkor tessék megrendelni.

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ minden héten pénteken

társas reggelit

tart. A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

1906. évi augusztus hó 17-én: Doktor László vendéglőjében (VIII., Tavaszmező-utca 7.).

1906. évi augusztus hó 24-én: Pákai Kölber Elemér vendéglőjében (Bittner Alajos utóda, I. ker., Krisztina-körút 75.).

1906. évi augusztus hó 31-én: Nosek Ignác vendéglőjében (I., Alkotás-utca).

..... TÁRSULATOK
..... EGYESÜLETEK

A „Szállodások, vendéglősök, kávések, pinczerek és kávésségédek orsz. nyugdíjgyesülete“ közleményei.

Jegyzőkönyv.

Felvétett Budapest, 1906 július hó 26-án a Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pinczerek és Kávésségédek Országos Nyugdíjgyesülete igazgatóságának a központi irodában d. u. 5 órakor tartott rendes havi üléséről.

Jelen voltak: Sztanój Miklós alelnök, Petanovics József, Peyer Ferencz, Hajdu Imre, Barta Béla és dr. Solti Ödön, Bokros Károly, Seress Márton, Ehm János kimentik elmaradásukat.

1696. Elnöklő alelnök megnyitja az ülést, üdvözlí a megjelenteket, felolvastja az előző ülés jegyzőkönyvét, melyet az igazgatóság hitelesít.

1697. Jogtanácsos bemutatja az előző ülésen átutalt 6500 K. elhelyezési okmányait s ezutal 3500 K. átutalását kéri, mit az igazgatóság tudomásul vesz, illetve elrendel.

1698. Jogtanácsos jelenti, hogy a budapesti választmány 1151 K. 91 f.-t, a szombathelyi 180 K. 44 f.-t, a miskolci 114 K. 22 f.-t küldött be elszámolás kapcsán.

Tudomásul szolgál.

1699. Jogtanácsos bemutatja a kassai választmány jegyzőkönyvét, jelenti, hogy e választmány július havi bevételé 408 K. 27 f. volt, hogy a hátralékosok halasztást kaptak, okmányokat sürgetnek, végül, hogy Greiner köszönettel fogadta el az igazgatóság által nyugdíj felemelése ügyében tartott határozatot.

Tudomásul szolgál.

1700. Jogtanácsos bemutatja az aradi választmány jegyzőkönyvét, jelenti, hogy e választmány havi bevételé 271 K. 30 f., mi felküldetett; hogy néh. Kristóf József özvegye és 3 kiskorú gyermeke részére végkielégítés folyósítását, kéri, s bejelentik, hogy özv. Kristóf Józsefné Szabó Lajos egyesületi taghoz ment férjhez; hogy Müller László beteg tag végkielégítési összegének Majer Richárd szegény tanuló részére kiutalását megsürgetik; hogy Nagy Lajos 2400 K.-ra, Kovács István pedig 2000 K.-ra óhajtlják nyugdíjgényüket felemelni, s az utóbbi ezenkívül azt is kéri, hogy az utánfizetendő összeget 24 havi részletben fizethesse; hogy Papp Tivadar és Tarnóczy Árpád önként kilépnek és a befizetett tagdíjak 1/3-ának visszatérítését kéri, végül, hogy tagdíj-nyilvántartó könyvet kérnek. Jogtanácsos jelenti, hogy Kristóf József özvegye és gyermekeinek végkielégítése tárgyában az 1577. sz. határozatban már intézkedett az igazgatóság, de a kellő okmányok mind még most sem küldettek be. Ugyanezen határozattal kiutaltott Müller László részére 120 K. végkielégítés és ezen összeg nevezettnek 1905 decz. 29-én póstán el is küldetett. Papp Tivadar 3 évet meghaladó időn át 178 K. 48 f.-t, Tarnóczy Árpád pedig 182 K. 36 f.-t fizet tt be.

(Folyt. köv.)

Nyilatkozat.

Szívesen igazolom, hogy a Kristályforrás ásványvizet hónapok óta állandóan asztali italul használom és számos esetben betegeimnek rendelem.

Primarius Dr. J. Preindlsberger,
orsz. egészségügyi tanácsos, Sarajevo, Bosnien.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator kifttő sikerrel használtatik

vese-, húgyhólyag- és köszvénybántalmak ellen, húgydara- és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző- és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

== Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni. ==

3 szó . . .
„Altvater“
Gessler
Jägerndorf.

A világhírű francia
Delbeck & Co.

reimși pezsgőbor

és a

Müncheni Hofbräu
 magyarországi főlerakata.

Brázay Kálmán

== Budapest, ==

IV. ker., Muzeum-körút 23.

Telefon 612.

Válogatott fűszerárak, mindennemű bel- és külföldi csemegék, magyar és francia pezsgőborok, rum, tea, likőrök, sajt, felvágottak, kaszai és prágai sódar, gyümölcsök stb. raktára.

KÖZGAZDASÁG

Bortermelési kilátások. A földművelésügyi miniszterium jelentése szerint a Duna balpartján kevés kivétellel jó közepes termés várható. A Duna jobbpartján a szőlő másodszori kapálása és permetezése be van fejezve, a peronospora csak szórványosan lépett fel erősebb mértékben, néhol a virágzaskor az eső a szem képződését is megrikította, mindazonáltal általában jó középtermés várható. A Duna-Tisza közén általában kielégítően áll a szőlő. Jó középtermés várható. A Tisza jobbpartján, ahol jégverés nem érte, ott elég jó termést fog adni. Néhol az eső következtében a peronospora mutatkozik. A Tisza balpartján a szőlő permetezése folyamatban van. Szépen fejlődött és jó termésre ad reményt. A Tisza-Maros szögén erős vessző- és levélfépzés mellett több helyütt sok és szép fürt mutatkozik a tőkéken, míg más helyeken közepes, közepesen aluli, vagy elvétve gyenge termést ígér. Itt-ott peronospora miatt is panaszkodnak. A Királyhágontuli vármegyékben elvirágozott, a szemek és gerezdek szépen fejlődnek, jó középtermést ígérnek. Permetezése folyik.

Pezsgőboryár Nagykarolyban. A Nagykarolyban felállítandó pezsgőgyár megalakulása biztosra vehető. Az új gyár, melyről lapunkban egy ízben már megemlékeztünk, főleg a környékbeli szőlőtelepeken termelt borok kedvező értékesítését célozza.

Emelkedő szikvizárok. A soproni vendéglősök és kávéosok szikvizgyári szövetségére és a magánszikvizgyárosok, tekintettel az általános drágaságra és a szénsav árának folytonos emelkedésére, a szikviz árát palackonként hat fillérrel felemelték. Erdekes, hogy a gyárosok ezen elhatározásukat azzal is indokolják, hogy „a tisztelt közönség a szikvizüvegekkel nagyon mostohán (!) bánik”. Szóval eltörök az üvegeket vagy — hogy ne fájjon a gyáros szíve — vissza sem adják.

Csokoládégyár Budapesten. Az Országos cukrászszövetség kebelében mozgalom indult meg egy kakaó- és csokoládégyár alapítására, kizárólag nyersanyag készítésére cukrászok és cukorkagyártók részére. A gyárat úgy akarják berendezni, hogy naponként 5 méter-mázsa kakaóbabot fognak feldolgozni. Az el nem helyezett részvények átvételére a mozgalom vezetői egy nagyobb pénzüntézzel tárgyalnak.

Borárverés Budafokon. A budafoki kir. pinczemesteri tanfolyam pinczejében augusztus 25-én d. e. 10 órakor tartandó borárverésen eladatik a vinezellér-iskolák szőlőiben és az állami szőlőtelepeken termelt borok egy része. A bor augusztus 21. és 24-én az árverés napján megízlelhető.

Bármily italméresi vagy adóügyben lapunk előfizetőinek díjtalanul adunk felvilágosítást. <<<<

Székely csemege turó

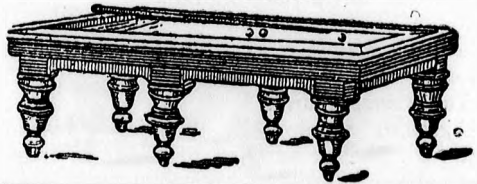
szalámi-bélben, 1/4 — 1 kilós rudak, kilónként 1 korona 20 fillér. — **Székely turó** hólyag- és tonnákban, 110—116 kor. Juhturó kövér áru 100 kor. Félkövér (**munkás**) turó 72—80 kor., 100 kilogrammonként netto súlyban. Tonna és csomagolás ingyen.
BINDER FRIGYES hengerturógyár és gőzköptelje
MEDGYÉS (Erdély).

BORIZEK ISTVÁN

BUCHER ANDRÁS utóda
 billiárd-behuzó

Budapest, VII., Dob-utca 97. sz.

Raktáron tartok legfinomabb minőségű bel- és külföldi billiárd-posztókat, valamint valódi francia bőroket és kék olasz krétákat. Billiárd-behuzások jutányos árak mellett vidéken is eszközöltetnek.

A t. cz. szálloda-, vendéglő- és kávéház-tulajdonos urak figyelmébe.

Kávéházi, vendéglői berendezések, karamból és fordító billiárdasztalok, alpacca és chinai ezüstárak, márványasztalok, székek tömören hajlított fából, tükrök és kávéházi kasszák, jégsekrenyek, borkimérő asztalok és sörkimérő készülékek **új és használt állapotban a legolcsóbb árakon**

Glück Márton-nál

Budapest, Hajós-utca 17. szám.

Telefon 80—61.

• IRODALOM.

Főnök és alkalmazott jogviszonya. Igen hasznos kézikönyv jelent meg ilyen címmel Grill Károly fővárosi könyvkereskedőnek kiadásában. A könyv dr. Dóczy Sámuel ügyvédnek, az Országos Iparegyesület pénztárosának és ügyészének munkája és a gyakorlati élet számára készült. Iparos és kereskedő igen gyakran kerül abba a helyzetbe, hogy alkalmazottjával való jogi viszonyában egyik vagy másik irányban tájékozásra szorul. Az idetartozó törvénybeli anyag és a bírói döntések eddig még nem voltak kellő formában összegyűjtve és rendezve. Ezt a munkát végzi el az a kis könyv. Az ára 1-60 K. és bármelyik könyves boltban kapható.

..... SZAKOKTATÁS.

Budapesti vendéglősök szakirányu tanonciskolája.

Figyelmeztetés!

Az 1906—1907. iskolai évre a beiratás szept. 10-én kezdődik és tart 16-ig, mindenkor d. u. 4^{1/2}—6^{1/2}-ig.

Tanköteles, tekintet nélkül korára, minden tanonc (borflu, szakácsfu, portás és szállodás).

A szeptember 16-ig be nem iratkozott tanoncokat a tanköteles tanoncok nyilvántartási lajstroma alapján, mint iskolakerülőket az illetékes kerületi elöljáróságokhoz — mint elsőfoku iparhatóságokhoz — a szakiskola igazgatósága haladéktalanul feljeleníti.

A rendes előadásokat szeptember 17-én délután 4 és fél órakor kezdjük meg.

A t. főnök urak (gazdák) figyelmébe ajánljuk az 1884. évi VII. t.-cz. (ipartörvény) rendelkezéseit a tanoncok iskoláztatására vonatkozólag, ugyszintén az 1893. évi 33,574. számú miniszteri rendeletet is.

A jelzett törvény és miniszteri rendelet értelmében a szakirányu iskolába, mely a kötelezett inasiskola gyanánt áll fenn, minden vendéglőstanoncznak járnia kell.

A t. főnök urak (gazdák) figyelmébe ajánljuk továbbá azt is, hogy a székesfőváros tanácsának rendelete értelmében a kerületi előjáróságok *olyan vendéglőstanoncznak, aki szakiskolai bizonyítványt felmutatni nem tud, nem adnak munkakönyvet.*

A saját jól felfogott érdekükben óvakodjanak tehát a t. főnök urak olyan tanoncokat alkalmazni, akik nem tudják igazolni, hogy szakiskolába jártak vagy járnak, mivel — ismételjük — az ilyen fiuk munkakönyvet nem kapnak.

Budapest, 1905 augusztus 15-én.

A Budapesti Vendéglősök Szakirányu Tanonciskolájának
Igazgatósága:

Walter Károly,
igazgató.

Glück Frigyes,
felügyelő-bizottsági elnök.

..... HASZNOS TUDNIVALOK —

Az abszint.

Az abszint név alatt kereskedelembe kerülő pálinka az ürmös (absinthium officinale) kivonatanyagán kívül még más növények különböző illó olajait is tartalmazza, nevezetesen van benne: kömény (olasz kapor), ánís, izsóp, csillagos ánís, angyalgyökér (angyelika), fekete gyopár és borsmenta. Mérsékeltlen élvezve, az abszinthez adott ezen elemek egyike sem ártalmas; a torokra, gyomorra s az idegekre gyakorolt izgató hatásuk kellemes. Franciaországban az abszintet többnyire vízzel keverve isszák egy darab czukorral, mely a keserű ízt némileg mérsékli. Tulajdonképpen mint aperitif-et, vagyis mintegy étvágygerjesztő szert használják ebéd előtt. Ami nálunk az ebédelőtti sörözés a kaszinóban, ami a németek Frühshoppenje, az a francziák délelőtti 11 órai vagy még

inkább a délelőti étkezés előtti (délután 6 órakor) abszint ivása, azzal a különbséggel, hogy a mi borvezeső borunk vagy könnyű söreink sokkal ártalmatlanabb italok, mint a francziák nemzeti itala, amely azért is olyan veszedelmes, mert az aki egyszer megszereti, szinte észrevétlenül szokja meg, mindinkább kevesebb vízzel, de annál több pálinkával. Az egyyolezadrésnyi pálinkát gyorsan emel fel felényire, míg végre legtöbbször már egészen tisztán, egy csepp víz vagy czukor hozzáadása nélkül isszák s folyton erősebb és erősebb adagokra szorulnak.

..... KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK —

Ezt a rovatot állandóan vezetjük. A hozzánk intézett kérdéseket közl. ez szűk s ha azokra olvasóink részéről válasz nem érkezik, a szerkesztőség gondoskodik róla, hogy megbízható szakemberek feleljenek meg rájuk.

Kérdések:

37. számú kérdés: Annak eldöntésénél, hogy üzlet vendéglő-e vagy kávéház, mely szempontból mérvadó. Üzletemben tudniillik, melyre korlátlan kiméresi engedélyem van, egy tekeasztalt is felállítottam.

38. számú kérdés: Községünkben ezidőszert 3 korlátlan kiméresi engedély van, adhat-e a pénzügyigazgatóság egy eziránt folyamodónak újabb engedélyt?

Feleletek.

Felelet a 37. számú kérdésre: Hogy valamely üzlet kávéháznak tekintendő vagy sem, nem a pénzügyi, hanem a közigazgatási hatóság dönti el. Eldönti pedig akkor, amikor a vállalkozó részére az iparjogositványt kiadja. Ha tehát az iparjogositvány a kérdéses üzlet vendéglőnek és nem kávéháznak vagy kávéháznak minősíti, abban a korlátlan kiméresi akadálytalanul gyakorolható a tekeasztal daczára, amál is inkább, mert azt semmiféle törvény vagy szabály nem tiltja, hogy egy vendéglős vendéglői üzlethelyiségébe tekeasztalt be ne állíthasson.

Felelet a 38. sz. kérdésre: Nem az a kérdés, hogy 2 vagy 3 korlátlan kiméresi engedély van-e ott, hanem hogy a létszám nincs-e betöltve. Ha be van töltve, ugy a pénzügyigazgatóság mindaddig nem adhat ki újabb korlátlan kiméresi engedélyt, míg a pénzügyminiszterium a létszám szaporítását meg nem engedi. Hogy pedig ezt megengedje, ehhez a községi képviselőtestületnek és a járás főszolgabírójának megindokolt előterjesztése szükséges. Csak a kismértékbeni elárusítási engedély száma nincs korláthoz kötve, a pénzügyigazgatóság amnyit adhat ki, amennyit akar, ha a főszolgabíró is hozzájárul.

Levelet irogatok . . .

— Válasz az én drága szegedi barátainknak. —

Miskolcz, 1906 augusztus elején.

Gyerünk csak gyerekek! Juranovits, Priváry, Kéth, Cserzy „et consortes“, ti ezüsthaju — aranyshivű, örökifju legények és te is Szarka Pista, aki olyan jól érted a módját, hogyan kell a kedélyeket more patrio, őszegedi módra izgatni. Kapóra jöttetek fiuk! Né féljetek, megértjük mi egymást. Nem is érteném, hogy miért ne? Hanem, hadd mondjak csak el — ugy elöljáróba — egy esetet, mely a mult hóban esett meg rajtam.

Én sokat megmondok vele, ha elmondom, ti mindent megérteni fogtok belőle és okulni is fogtok rajta . . . Történt vala pedig így:

A mult hó elején — jól megértsetek! — kiküldöm, amint ezt már elejétől fogva csinálom, pénzbeszedőnköt, mondván, szedje be a tagdíjakat. Elindul a lököm nehéz utjára és eljut közbe egy kollegához. „A nyugdíjpinzért gyűttem tekintetes uram“ — mondja nagy tisztességgel, megadván a titlust annak rendimódja szerint. A tag, jól szituált, vagyonos vendéglős (nem ám holmi egész nap loholó-dolgozó főpinzér vagy incifinezi borflu) „nagyságának“ tudatában mérgesen mordul az emberöm felé, kifakadván következő mirges beszédbe:

==== Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni. ====

„Mit fizessenek? Minek fizessenek? Kinek fizessenek? Azt hiszi tán kend, hogy nem tudom, hogy a mi pénzünkön megszőgöznék meg szíjják a Bockkokat? Nöm fizetek. Dixi!”

Szóltanul állt az én emböröm. (Talán még most is áll a szegény.) Hanem megállt az én, szegény jó eszöm is. Ilyet se pipátam még! Hát ti jó szögödiek? Pipátatok ti már ilyent?

Mit szóljon egy szegény éjjel-nappal dolgozó, télen fázó, nyáron ázó pinczér, ha egy jómódu, vagyonos, magát jól megszédte vendéglős beszél igy?

Hejh! Pedig de sok ilyen és még ilyenebb beszédet kellett mostanában meghallgatnom és lenyelnem! Szerit se, számát se tudnám adni, pedig Isten látja lökőmet jól elraktározta valamennyit emlékezetembe . . .

Előszedem én ezeket még onnan valaha . . . Az lesz még csak az igazi „Innen-Onnan“. Épülni fogtok gyerekek.

És lássátok ezért, meg az ilyenhez hasonlatos beszédéért, meg mondásokért akartunk mi most *Gundel* egyenes kívánságára eltekinteni minden . . . izétől.

Akartunk, de nem fogunk. Különbben is! Mondjátok meg, mondjátok meg igaz lelketekre, lehetségesnek tartjátok-e, hogy amikor mi összekeverülünk, az csak „szárazon“ muljék el fölöttünk?

Nem hinném.

Szögöden se ugy volt és hiszem, reménylem szent Miskolcziában sem ugy lesz! Nem tudunk mi — még ha valamennyi lajbligombunkat is kigomboljuk — olyasmit produkálni, mint ti, mert hogy is tudnánk áttelepíteni ide a ti édes Szaharátokat, mely a vasutól Királyhalmáig húzódik áldott „czipőtöltő“ homokjával. (Ezért megint kikapok Homoktól) és hogyan is tudnók utólérni a ti édes Juranovic-familiátok páratlan magyar, meleg vendégszeretétét. Orrcsiklandó, nyizgató egy kis darab füstölt oldalas, meg rikató-fölvidító füstösképű cigánygyerek fog csak akadni, tanáknokzni az Avason is, de a többi, a többi . . .

Szent-Antal (oh én édes Müller Tónim, hozzád szoktam igy fohászokdni felejthetetlen nyári éjeken!), most az egyszer, még ez egyszer örökődjél én szegény fejem fölött.

De félre a játszi tréfával, mókával! Igaza van „A szegödiek“-nek. Bár, hogy tény az is, hogy nem szépen vedődik ki, ha a programm tele van vendégséggel. (De mikor és hányan jártunk el mi programmszerűen?) Ami okosat, szépet és igazat irtok, a helyi nevezetességek megtekintése, a tanulságos és a szakipari szempontokból is hasznos kirándulások etcetera tekintetében aláírom „blindre“ én is kedves testvéreim, nem is igen kontráznék be, de attól tartok, hogy — noha nálunk is mindenki meg fogja találni a maga élvezetét, mi sem azt nem fogjuk nyujthatni, mit ti adtatok, se olyan gyönyörű kirándulásra nem vihetünk el benneteket, mint a görökiek. A földolog mégis csak az marad, hogy munkánkat higgadt fővel és értelmes koponyával végezzük (amiben különben sohasem volt hiány), mit ha meg nem tennénk, megharagudnának „a vezérek“, akik soraink élén évek hosszú sora óta valóban önfeláldozó munkát végeznek. Ezért és a rosszmájú emberek miatt, akik mindig lamentálnak, ha nem hangosan kritizálva bömbölnek, hangoztattam én jól aláhuzva a komoly munka szükségességét, melynek a derűs és hasznos szórakozás dehogy is áll az utjában (hogysis állna, hiszen csak utána következik!), és amelyből biz' Isten én is „kiveendem az jó magam részit!“

Legyetek tehát meggyőződve róla én jó kedves szegedi testvéreim, hogy a „miskolcziak“ programm elkészítésekor nem a szűkkeblűség, nem a tulhajtott fontoskodás vagy mi más beszélt belőlem, hanem egyedül a felelősség tudata. S mivelhogy azóta megfordult az ügy — higy-

jétek el — én örülök neki legjobban, hogy nem ugy lesz, amint én gondoltam, hanem mint ti akarjátok. Nem lesz hiány semmibe, csak az áldott, régi jókedveteket hozzátok el magatokkal és azt a páratlan ügyszereteteiket, amelyet eddig mindig tapasztalhattunk nálatok.

De hogy is lehetne is az másképp? Jól meg leszünk egymás mellett. *Gundel*, a mi jó öregünk is majd csak enged valamit a szigorúságából és hűségese fegyvertársa, *Frigyes* brigadéros is üde és eleven lesz, mint mindig (lesz ott valaki, aki majd elevenjére tapint, ha nem is dr. Éva Ernő, akiről most már elárulhatom, hogy kézen vitte Glücknek a miskolczi déli kerület mandátumát), végezetül pedig lefőzi valamennyit a mi jó *Städlerünk*, akiről majd Miskolczon sül ki, hogy ott van ő is. Mivelhogy az a furcsa szokása van, hogy nemcsak külön vasuti kocsikról gondoskodik, amikbe aztán teremtett lélek kívülünk be nem léphet, hanem azonkívül meg akkor ugrik fel a kupéba, mikor már utolsó fűtényt a masina. Senkisé tudja, hogy ott van. hanem mikor megáll a vonat Miskolczon, derült arczzal kiáltja felénk:

— Jó napot Miskolcziak!

Hát édes szegödiek! Itt a programm! Fényes, mint a nap, s ki nem hiszi, majd baraczkot kap.

Majd csak csinálunk egy kis külön programmot is. Ugy-e Feri bácsi?

Igaz hivetek
Bokros Károly

VEGYES HIREK

Miskolcz. Mint minden évben, ugy az idén is külön kiadvánnyal teszszük emlékezetessé országos szövetségünk és nyugdíjegyeseületünk évi közgyűléseit. A debreczeni, aradi, nagyvárad „Emléklapok“, a temesvári, szegedi, győri leírások, és most a *miskolczi emléklap* leírása nemcsak lapunk sorozatos kiadványait gazdagítják, de valóságos kuforrásai iparunk történetének, melynek egyes kimagasló mozzanatait hivatvák megörökíteni. Az emléklapot, melyet a közgyűlés idején összes előfizetőinknek díjtalanul küldünk meg, meleg szeretettel ajánljuk lapunk barátainak. Legyen vezéreink és az ország különböző ipartársulatai áldásos munkásságának, szeretett iparunk fejlődésének és közügyeink iránti áldozatkészességünknek nyomtatott bizonyítéka.

Kérelem. Tisztelettel kérjük a *miskolczi* közgyűlésre utazni akaró vendégeket, hogy részvételi szándékukat sziveskedjenek a „**Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége**“ elnökségének, Budapest, IV. kerület, Ferencz-József-rakpart 16., vagy a *miskolczi fogadó-bizottságnak* (Miskolcz, Korona szálloda) lehetőleg minél előbb bejelenteni, hogy a *kedvezményes vasuti jegyeket és egyéb részvételi jegyeket a rendezőség* kellő időben juttathassa el a tisztelt jelentkezőknek.

Szabadkai vendéglősök mozgalma a fogyasztási adó bérletének elnyerése iránt. A szabadkai vendéglősök f. évi augusztus hó 1-én, egy e célból egybehívott rendkívül látogatott értekezletükön egy sok tekintetben megvitatható és minden tekintetben új és érdekes tervet vetettek föl, mely terv szakkörökben nagy feltűnést fog kelteni. A szabadkai kocsmárosok elégedetlenek azzal, hogy igen magas fogyasztási adóval rótták őket meg. Kifogásolják ezt azért is, mert a kirovánál nem nyujtatott nekik alkalom,

hogy adatokkal igazolják, miszerint a rájuk kirótt adó magas. Szerintük a megadóztatásnál nem megegyezés jött létre, hanem inkább egyszerű kirovásnak nevezhetnék a fogyasztási adóval történt megterhelhetőségüket. Már most, hogy a korcsmárosok az igazságtalan kirovásnak a jövőben elejét vegyék, felajánlották, hogy *ők mindig tízezer koronával többet hajlandók fizetni a fogyasztási adóért, mint a város*, ugy, hogy jövőben tehát *ők lennének a fogyasztási adó bérlei*. Felmerül tehát a kérdés: Keresztülvihető-e ezen terv, vagy nem? Mi ugy tudjuk, hogy a városoknak föltétlenül biztosítva van az állam részéről, hogy azon esetre, ha a megváltási összeget megfizetik, maguk is kezelhetik a fogyasztási adót, a törvényhatósági bizottság által meghatározott módon. A korcsmárosok terve ellen hivatalos körökben azzal érvelnek, hogy most, miután a város átvette az adó kezelését, szó csak arról lehet, átvegye-e vagy nem, nem pedig arról, hogy mennyiért vegye át és hogy másrészt a fogyasztóközönség, tehát a törvényhatósági bizottság nagy többsége is hozzászólna ezen átvételhez, mert ha a kivetésnél a korcsmárosok csakugyan sérelmet szenvedtek, vagy szenvednek, módjukban van illetékes helyen jogvédelmet kérni, mit ha meg nem kapnának, még mindig rendelkezésükre áll az illetékes fellebbviteli fórum.

A kassai italmérők szövetekezete folyó évi augusztus hó 9-én délután 4 órakor értekezletet tartott, melyre meghívták az összes nem szövetekezeti tag korcsmárosokat is azon kiküldöttök megválasztása céljából, akik a kassai korcsmárosokat a Budapesti Korcsmárosok Társulata által egybehívott kongresszuson képviselni fogják. Értesülésünk szerint *a jelen volt szállodások, vendéglősök és korcsmárosok elhatározták, hogy ezen kongresszuson nem vesznek részt és képviselőket csakis a Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetségének miskolci közgyűlésére küldenek.*

Szálloda-építő társaság. Egy pénzügyi szaklap értesülése szerint tekintélyes külföldi tőkepenzesek 8 millió korona alaptőkével részvénytársaságot alapítanak, melynek célja volna az ország jelentősebb helyein modern szállodákat építeni. Az idegenforgalom céljából a vállalatba több külföldi vasúttársaság is bevonatnék és a kereskedelmi miniszter a Máv. révén támogatná a társaságot.

A nagykanizsai vendéglős-ipartársulat közgyűlése. A nagykanizsai vendéglős, kávé, mézárós és pincézergyűlés f. évi július hó 19-én tartotta félévi közgyűlését.

Akire nagy jövő vár. Valamennyi napilapot bejárta a hír, hogy a minap a budapest-bécsi gyorsvonaton egy előkelő magánzóval egy szélhámós ismerkedett meg, aki Fiáth bárónak mutatta be magát. A veszedelmes albaró aztán az illetőt Bádenbe csalta és kirabolta. A szélhámóst most elfogták *Kemény Géza*, volt kaposvári pinczér személyében. Erre az ipszére e nagy szereplés után bizonyára még nagyobb jövő vár.

Győri kávékos panasz. Panaszos levelet kaptunk egy győri előfizetőnkől, melyet nemcsak azért adunk közre, mert azt bizonyítja, hogy a kávésipar helyzete Győrött egészen olyan, mint Budapesten, hanem mert hasznos okulásul szolgálhat minden vidéki kávésnak. „Ha az idegen — így szól a levél — egy teljes napot tölt városunkban, siet megjegyezni, hogy Győrben erős a kávéházi élet, de a második napon már hozzáteszi, hogy *Győrött sok a kávéház*. Hát elég sok. Az utolsó tíz éven belül három új elegáns kávéház épült, ma ezt az iparágat 15 üzlet képviseli. Minthogy pedig nemrégiben egészségtelen verseny fejlődött, amely több ágbán kénytelen-kelletlen magával vonja valamennyi kávéházat, a kávéházi üzlet sem bírja a realitásnak azokat a feltételeit, amelyek biztos jövedelemnek képezhetnék az alapját. A kávéházi üzlet adóképességénél nem hagyható figyelmen kívül a köteles, a kikerülhetetlen nagy rezsi. Ismeretes, hogy a kávé nagy személyzetet kénytelen tartani, hogy járattania kell minden budapesti és majd minden bécsi lapot, egy sereg külföldi lappal, némelyik lapot 10—20 példányban; hogy az üzletet teljesen kivilágítva kell tartani. Csak e czimeken legkevesebb 8—10 ezer korona az évi kiadás a helyiségbéren kívül. *De 4—5 év előtt az egyik kávé bevezette a szelvényrendszert, 20 fillérért adva reggeli vagy oszonnakávé*, a lehetetlen olcsó ár volt az

első egészségtelen versenyeszköz. A második a zenetartásnál következett. Átvették a budapesti szokást s mig azelőtt örült a cigány, ha jó forgalmu kávéházban játszhatott, most 2400—7000 K. fizetést követelnek (ezen alul be sem mennek a kávéházba), megfelelő vagy meg nem felelő „előlegekkel“. Hát bizek nagyon szomorú állapotok. Mivel pedig az új üzletek keletkezését nem lehet megakadályozni, tessék azt a nyomorult és megszegényítő szelvényrendszert eltörölni, a romákat kiéheztetni. Hja! Hogy ehhez egy kis kollegiális összetartás, „kartell“, vagy mi más fészkes fecske is szükséges“, tetszik mondani. Persze, hogy ez kell.

Új szálloda Herkulesfürdőn. A földmivelésügyi kormányok állandó gondja a kincstári fürdőknek a modern igényeknek megfelelő fejlesztése. Ez okból ujabbban is elhatározta, hogy Herkulesfürdőn, melynek látogatottsága folyton emelkedik, egy új nagyszabású szállót és vendéglőt épít. Az építéshez már legközelebb hozzákezdenek.

Zenepörök a vidéken. A zeneszerzők jogvédő egyesülete ugylátszik kezdi működését a vidékre is kiterjeszteni, ahol azonban kevesebb szerencsével operál vendéglőseink és kávéasaink ellen, mint Budapesten. Egy ilyen érdekes pör a napokban folyt le a győri törvényszék előtt. *Lehár Ferenc és Eysler Károly* bécsi zeneszerzők bepörölték *Schröder* Aladár kávést és *Héberling* Adolf szállótulajdonost 25—25 korona kárpótlásért azon a czimen, mert az ő helyiségeikben a cigány a „Drótos-tót“-ot, illetően a „Pufferl-Walzer“-t engedelem nélkül játszotta. A bíróság a keresetet elutasította azzal a megokolással, hogy *a cigányzenekarok ötlesterüen, nem műsor szerint játszanak. A kávé vagy vendéglős az előállandó darabokat nem ismeri és ebben az esetben különben sem bizonyult be, hogy egyáltalában a zenekar játékára oly irányban befolyást gyakorolt volna, hogy a zenekar éppen a kereseti keringőt adja elő*“.

A balatonmelléki borok értékesítése. A balatonmelléki borteremlők körében legutóbb érdekes terv merült fel, amelynek megvalósulása jelentékenyen elősegíthetné a balatonmelléki borok értékesítését. A terv annak idején már foglalkoztatta a vendéglősök győri országos kongresszusának tagjait is. Arról van szó, hogy az érdekeltég nagyobb szabású szállodát építtet Badacsonyan s ugyanott megfelelő szórakozó-helyeket is létesít. A szállóval kapcsolatban nagyobb helyiség is létesülne, ahol időnkint borkiállítás és borvásárt lehetne rendezni. Ezt a tervet a kormány is megfelelően támogatná, amennyiben a földmivelésügyi miniszter hajlandó volna a Balaton partján megfelelő mintapince elhelyezését anyagi áldozatokkal elősegíteni, ahol állandóan feltalálható lenne a balatonmelléki szőlősgazdák borkészleteinek megfelelő mintagyűjteménye.

Hymenhierek. Rotschild Dávid alsósági vendéglős eljegyezte *Rosenthal* Gizellát Kapuvárról. — *Grünhut* Samu nagykorúsi fiatal kereskedő augusztus hó 6-án kötött házasságot Aradon *Izsák* Mariska urhölgygyel, *Izsák* Ignác tekintélyes aradi vendéglős leányával. — *Wucsanits* Ferenc hajóvendéglős nőil vette *Till Herminát*, *Till* Jakab leányát Verseczen. — *Pápay* Zoltán törekvő fiatal vendéglősiparos Győrött eljegyezte *Kovács Mariskát*, *Kovács* Ignác győri cipésmester leányát. — *Komlós* Antal szekszárdi vendéglős eljegyezte *Horváth Erzsike* kisasszonyt. — *Schwartz* Ignác pápai vendéglős eljegyezte *Weisz Gizella* urhölgyt, özv. *Weisz* Károlyné leányát Rába-Patonáról. — *Singer* Zsigmond eljegyezte *Geizler Etel* kisasszonyt, *Geizler* Lajos győrvári vendéglős leányát.

A sörshordók hitelesítése. E tárgyban a kereskedelmi miniszter 47,182—1906. IV/2. sz. a. a következő rendeletet bocsátotta ki:

Az 1876. évi július hó 18-án 13,258. sz. a. kelt földmivelés-, ipar- és kereskedelmiügyi magyar királyi miniszteri rendelet 3-ik pontja elrendeli, hogy amikőn a hordókon az abroncs megszorítottatik, vagy a sörshordók szurokkal kiöntetnek, azok mindannyiszor újból hitelesítendők.

Tekintettel egyfelől arra, hogy a sörgyári üzemben a sörshordók minden új töltése után azok újra szurkolása, továbbá a forgalomból a gyárba visszaérkező hordók

rendesen meglazult abroncsainak újra meghuzása válik szükségessé; tekintettel másfelől arra, hogy az állami mértékhatóság m. kir. bizottság kísérletei megállapították, hogy az említett műveletek a sörshordók ürtartalmában rendesen csak oly csekély változásokot hoznak létre, amelyek a sörshordókra megállapított hibahatárokon jóval belül esnek; indítva érzem magamat arra, hogy az idézett rendelet 3. pontjának érvényét a boros és szeszes hordókra nézve érintetlenül hagyva, a nevezett pont hatálya alól a sörshordókat kivégyem és helyette a sörshordókra nézve a következőket rendeljem el:

A sörshordók mindannyiszor újra hitelesítendő, amidőn rajtuk olymértű változtatás, vagy javítás történik, amely azoknak ürtartalmát az 1888. évi augusztus hó 16-án 23,338. sz. a. kelt volt földmívelés-, ipar és kereskedelemügyi, valamint az 1891. évi szeptember hó 12-én 53,815. sz. a. kelt kereskedelemügyi miniszteri rendeletek által megszabott hibahatárokon túl megváltoztatja.

A hordó helyes ürtartalmáért mindenkor az felelős, aki a hordót töltötte, kivéve azon esetet, amidőn a hordó töltése bebizonyíthatólag közvetlenül a hitelesítés után történt, anélkül, hogy a hordó bárminemű változtatásnak alá lett volna vetve, amely esetben a felelősség a hitelesítő terhel.

Ehhez képest az 1897. évi január hó 18-án 80,608/1896. sz. a. kelt kereskedelemügyi miniszteri rendelet azon rendelkezését, amely szerint a javítás alá kerülő hordókon a bélyeg megsemmisítendő, a sörshordókra nézve oly módon változtatom meg, hogy a bélyeg csakis azon esetben semmisítendő meg, ha a javítás olymértű, hogy a javítás után a fentiek értelmében a hordó újra hitelesítendő.

Az oly, sörrel töltött hordók forgalombahozatala, amelyeknek ürtartalma a fentidézett rendeletekben megadott határokon kívül esik, az 1874. évi VIII. t.-cz. 19. §-a értelmében, az ott megállapított jogkövetkezmények alkalmazását vonja maga után.

Jelen rendeletem kihirdetése napján lép hatályba. Budapest, 1906. július hó 9-én. A miniszter helyett: *Szterényi s. k. államtitkár.*

Nem lehet a pezsgőt megadóztatni. Érdekes és jellemző leirat érkezett nemrég a kolozsvári tanácshoz. A belügyminiszter tudatta leiratában e várossal, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértőleg nem hagyhatja jóvá a pezsgőbor városi fogyasztási adójára vonatkozó törvényhatósági szabályrendeleti javaslatot, mivel az 1889. évi VI. törvényzikkal nem egyeztethető össze. E miniszteri döntés annyival nagyobb érdeklődést fog kelteni, mivel Kolozsvárhoz hasonlóan több város is terve vette a pezsgő megadóztatását.

A sárbogárdi járás vendéglősei f. évi augusztus hó 2-án a járás korlátlan italmérvővel egyesülve *Egyed Mihály* és társai meghívására az *Egyed vendéglőben* látogatott értekezletet tartottak ama sérelmeik megbeszélése végett, amelyek azáltal érik őket, hogy a járás területén a zárt palackokban eladásra jogosult italmérvők jogaikat túllépve, italaikat szabadon is mérik. A felhívás következtében aug. 2-án *Kálóz, Alsó-Alap, Sárkeresztur, Sárbogárd, Soponya* községekből jelentek meg vendéglősök a közös értekezletre. Elnökül egyhangulag *Weisz Józsefet* (Kálóz) választották meg, ki az értekezlet tárgyalásait vezette, *felpanaszolva ama sérelmeket, melyek a vendéglősöket érik azáltal, hogy a zárt palackokban kimerők jogaikat túllépve szabadon is mérik az italt.* Az értekezlet tárgyalásai a következő megállapodásokra vezettek. Az értekezlet elhatározta, hogy első sorban járásilag, azután megyeileg fog egyesülni és *mint ilyen tekintélyes testület fog részt venni a szeptember hóban a „Budapesti kercsmárosok ipartársulatá”-nak Budapestben tartandó kongresszuson.* A megalakulás a következőkép történt: elnök *Weisz József* (Kálóz), pénztárnok *Stampfer József* (Sárbogárd), jegyző *Holczér Mór* (Sárkeresztur); bizottsági tagok: *Róth István* (Sárbogárd), *Major József* (Alsó-Alap), *Deutsch Jakab* (Kálóz), *Dienes János* (Sárkeresztur). — Az értekezleten meg nem jelent szaktársakat felkéri, hogy a mozgalomhoz mielőbb csatlakozzanak, mert a nagyobb számú tömörülés könnyebben célhoz vezet az. *Igazán sajnáljuk, hogy a sárbogárdi járásbeli kartársak gyönyörű ügybuzgalmukat a bpesti humbug-*

kongresszusra pazarolják. Bizony-bizony okosabb volna, ha a szekérrudat Miskolcz felé dirigálnák.

A komáromi vendéglős-ipartársulat közgyűlése. A komáromi szállodások, vendéglősök, kercsmárosok és kávéosok ipartársulata *Horváth Béla* alelnök vezetése mellett f. é. aug. hó 3-án délután a vendéglősök szikviz-szövetkezetének tanácstermében rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés első sorban tárgyalás alá vette azon indítványt, hogy azoknak, akik a szikviz-szövetkezet tagjai sorába léptek s a vendéglősök ipartársulatának még nem tagjai, ez évben a belépési 10 korona díjat elengedi, illetve az ipartársulat tagjai sorába a tagsági díj fizetése mellett felveszi. *Az indítványt a közgyűlés egyhangulag határozattá emelte.* — Ezzel a vendéglősök társulata mindenestre nem megvetendő előnyt nyújt a szövetkezet tagjainak. **A budapesti vendéglősöknek a Budapesten f. évi szeptember 5-ik és 6-án megtartandó kongresszusára vonatkozó meghívása felett napirendre tért a közgyűlés.** Az országos sörgyár részvénytársaság részvény aláírására nézve tett megkeresés feletti határozatát függőben tartja. A város polgármesterének átíratára, melyben a vendéglősök és kávéosok alapítványa cziméne letétileg kezelt összegnek a városi szegényház céljaira való felhasználásához a társulat hozzájárulását kéri, — elhatározta a közgyűlés, hogy a város közgyűlésének határozatához hozzájárul, ennek viszonzásául csak annyit kér, hogy a szikviz szállítására a vág-dunai hidon a vámmentesség adassék meg. A közgyűlés ezzel szenteszlott.

Szálloda bérbeadása. A dettai „Bellavista” szálloda, melyben 12 szoba van, szép nyári szinpaddal és lugassal, egészen ujjialakítva, 1906. október 1-től kezdve több évre bérbeadandó. Bővebbet *Frankl Adolf* tulajdonosnál, Dettán (2—6).

Szabadkai vendéglősök szervezkedése. A „Szabadkai Szállodások, Vendéglősök és Kávéháztulajdonosok Egyesülete” megalakulása céljából folyó évi július hó 30-án délután 5 órakor *Szuvajdzsity Obrád* vendéglőjében közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1. Az egylet megalakulása. 2. Az alapszabályok tárgyalása. 3. Tiszviselők választása.

Halálozások. *Onozó Lipót* vendéglős f. évi július hó 28-án Szegeden meghalt. Halálát felesége, *Dobó Julianna*, édesanyja, özv. *Onozó Józsefné*, fia, *Onozó Géza* s kiterjedt rokonság gyászolja. — *Trautmann Henrikné* szül. *Kriszt Irma*, *Kriszt Ferencnek*, a „Budapesti szállodások, vendéglősök és kercsmárosok ipartársulata” köztiszteletben álló tagjának leánya, f. évi augusztus hó 3-án 35 éves korában meghalt. Az élte virágában elhunyt urnó elhalálózása vendéglősörökben osztatlan részvényt keltett. Halálát a *Kriszt, Trautmann, Kaiser, Munkhardt* és *Joannovits* családok gyászolják.

Nyilatkozat.

Szívesen elismerem, hogy a *Kristályforrás ásványvíz* kitűnő asztali víz, mely a hasonnemű vizeket jóval felülmúlja.

Dr. Franklin Girardi,
a buenos airesi sebészeti klinika főnöke.

Vendéglő - helyiség,

Budapest, IV. ker., Váci-utcza 38. sz. alatt, lakással együtt, azonnal több évre **bérbeadó.** Bővebbet ugyanott I-ső emelet 73. ajtó, a délelőtti órákban 9-től 1-ig.

WAHLKAMPF és GÖRÖG ásványvízkereskedők
Nádor-utoza 17. sz. BUDAPEST V. Nádor-utoza 17. sz.

A Borszéki víz, Bribi Olga-forrás, Szultán lithium-forrás, Sztojcai, Szolyvai, Polenai és Luhi Erzsébet-vizek, a Málnási Mária-forrás és Igmándi keserűvíz **főraktárosa**.

Raktáron az összes bel- és külföldi ásványvizek.

HERMANN J. L. cs. és kir. udvari szállító
1819. évben alapított,
országos szabadalmazott —

alpacca-, china-ezüst- és fémáru-gyáranak főraktára
Budapest, IV., Eskü-ut 6. (Clotild-palota.)

(Raktárak: Bécs, Grác, Prága és Trieszt.)

**Nagy választékban
aluminium főzőedény**

szállodák, vendéglők, kávéházak
és háztartások részére.

!!!Szállodás és vendéglős urak figyelmébe!!!

Intelligens, szakképzett ur, szállodában vagy vendéglőben
elfoglalna

penztárnoki, ellenőri vagy felügyelői állást.

Biztosítékkal rendelkezik. Czim: **GUTH KÁROLY**, Budapest, VII.,
Bethlen-utca 3. szám, III. emelet.

Hirdetmény.

Az üzlettől való teljes **viSSZAVONULÁS** miatt
teljes berendezéssel együtt

**több évre bérbeadó
Kolozsvárt, a Ferencz-
József-ut 12. sz. a. levő**

**ARANY SAS
czimű szálloda**

Kolozsvár legélénkebb főutcájában, a vasuti állomás-
hoz legközelebb levő szálloda.

Az egész környékről kocsival jövő vendégek be-
szállója és 40 év óta áll fenn; van kávéháza, étterme,
tekepálya, gázvilágítással és modernül berendezve;
14 vendégszoba áll rendelkezésre és az istálló 30
lovat fogad be; kocsiszin és egyéb mellékhelyisí-
gek is vannak. A hozzátartozó külön elkerített udvar-
ban van a lakás, mely 3 szobából, egy konyhából
és egy üvegelőszobából áll, melyhez még pince,
kis kert és egy filagoria is tartozik.

Értekezni lehet: **Kolozsvárt Ferencz
József-ut 12.** az „Arany Sas” szálloda
tulajdonosánál.

Körülbelül 1200 □ öl telek, hat szikla-
pinczével, terjedelmes uj présházzal
és udvarral, kütünő vizű kuttal, Kis-
tétényben, az országut mentén, a villa-
mos és vasuti állomástól öt percnyire,
eladó Felvilágosítást ad dr. Sebő Béla,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 32. szám,
naponta délután 3 és 6 óra között.

Hirdetés.

A budafoki m. kir. pinczemesteri tan-
folyam pinczében **f. é. augusztus hó
25-én délelőtt 10 órakor** tartandó

borárverésen

eladatik a vinczellér-iskolák szőlőiben és az
állami szőlőtelepeken termelt borok egy része.

A venni szándékozók az elárverezendő
borokat folyó évi augusztus hó 21. és 24-én,
továbbá az árverés napján megizlelhetik.

Az árverezendő borok jegyzékét az
érdeklődők levelező-lapon közölt kívánsá-
gára a pinczemesteri tanfolyam igazgató-
sága megküldi.

Budafok, 1906. július hó.

**M. kir. pinczemesteri tanfolyam
igazgatósa.**

BORHEGYI

BORVIZ SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES
GYÖGYÉES ÜDÍTŐ SAVANYUVÍZ
FORRÁSKÉZELŐSÉG BAROT, HÁROMSZÉK MEGYE

VEZÉRNÉPVISELŐ: **NÁDAS MÁRTON** TELEFON 2-38.
BUDAPEST, CSÉNGEY U. 66.

SEIFERT HENRIK ÉS FIAI

CS. ÉS KIR. UDY. TEKEASZTALGYÁR
CS. ÉS KIR. SZABADALM. JÉGSZEKRÉNYGYÁR

BUDAPEST, VII., DOB-UTCZA 90. SZ.

➤ ÁRJEJYZÉKEK VIDÉKRE INGYEN ÉS BÉRMENTVE. <

Steiner József és fia czukrászdája és sütődéje BUDAPEST,

VII., ker., Király-utca 67. szám.

Legfinomabb minőségű vendéglői
és kávéházi sütemények. ———

STEINER-féle Luxus kétszersülte

Törvényileg védve. Pótolja a friss süteményt.
Elsőrangú tápszer.

Minden egyes darab külön-külön egy
pergament borítékba van csomagolva. ———

Egy doboz (35 drb) ára 1 korona 20 fillér.

5 kilogrammos megrendelések (5 doboz) postán
utánvétellel és bérmentve lesznek elküldve.

Bevezetve elsőrangú sanatoriumokban és
gyógyhelyek kávéházaiban. ———

Dicsérő-levél.

Steiner József és fia uraknak, Budapest, VII., Király-u. 67.

Az önöktől megrendelt kétszersült kiünő, az íze is na-
gyon jó, olyannyira, hogy én azt **gyomor- és bélbetegek**
számára a legalkalmasabb, könnyen emészthető sütemény-
nek tartom.

Karlsbad, 1906. július 14.

Kiváló tisztelettel

Dr. HERTZKA

egészségügyi tanácsos, Karlsbad.

Dr. Szilágyi Gyula

műegyetemi magántanár

törvényszéki hites vegyész nyilvános vegy-
kísérleti állomása

Budapest, VI., Dessewffy-utca 10., II. em.

ELVÁLLAL: bármiféle ételmi, vagy élvezeti
szer (bor, pálinka, sör stb.)
megvizsgálását.

HUBERT J. E.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

= ALAPITTATOTT 1825. =

BUDAPESTI KÉPVISELŐ:

KUTASSY VINCZE

Y. KER., ÁRPÁD-UTCA 9. SZÁM.

Ujdonság!

Óriási megtakarítás!

Minden háziasszony egy kísérlet után
állandóan használja a

„PACIFIC“

Szárasztójas-lisztkészítményt.

Tyuktojás felhasználásával gyártja:

STOBENTZ TESTVÉREK

gyár részvénytársaság

BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 89. sz.

A Pacific tojásliszt teljesen tiszta; sült és főtt tészták,
ugyszintén czukrászsütemények és fagyalok készítésénél
kiünően használható és teljesen pótolja a sütésnél
és főzésnél a friss tojássárgáját. Nem romlik,
ennélfogva állandóan készletben tartható
minden háztartásban.

Következő csomagolásokban van forgalomban:

100 gramm ára 2 korona 40 fillér (160 to-
jás sárgáját helyettesíti).

50 gramm ára 1 korona 20 fillér (80 to-
jás sárgáját helyettesíti).

25 gramm ára 60 fillér (40 tojás sár-
gáját helyettesíti).

4 gramm levelben ára 10 fillér

(6 tojás sárgáját helyettesíti).

Kapható minden fűszer-
csemegeüzletben és
drogueriában.

Első Magyar Üvegyár Részv.-T.

Budapest, V., Gizella-tér 1. (Haas-
pálova)

Legfinomabb vendéglői,
kávéházi és szállodai üveg-
neműek nagy raktára. vvvv

Legújabb tulipán jelvény-
nyel festett boros poharak
darabonként 70 fillér